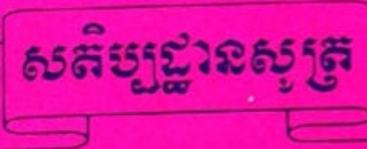

សតិប្បដ្ឋានសូត្រ

1 Stuart Street
Canley Vale, NSW 2166
Phone : (02) 9724 2986
Fax : (02) 9723 5834
E-mail : scca00@gmail.com

ថ្ងៃ ១៥កើត ខែមាឃ ពស ២៥៥៣
ត្រូវនឹងថ្ងៃអាទិត្យ ទី៣០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០

អារម្ភកថា

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទបានទទួលច្បាប់ដើមជាធម្មទានអំពីលោកគ្រូ ធម្មាចារ្យ ជឹម ជំនិត មកអាន ហើយក៏បានឃើញនូវការគូសលប់ ដិតជាមនិងជួសជុល ព្រមទាំងមានភាគខ្លះរលប់ មើលពុំច្បាស់ផង។ ទើបខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ពិគ្រោះជាមួយលោកគ្រូ ជឹម ជំនិត ដើម្បីរៀបចំបោះពុម្ពសារជាថ្មី ដោយពង្រីកតួអក្សរឲ្យបានធំល្មមងាយស្រួលសម្រាប់ពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរយើង ទោះបីលោកមានវ័យចាស់ក៏លោកអាចអានសៀវភៅសតិប្បដ្ឋាន នេះបាន។

- សូមឲ្យព្រះសាសនាធានុរុចរៀងចម្រើន !
  - សូមឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាផ្សាយទូទៅពេញសាកលលោក !
  - សូមឲ្យលោកនាំមូលធានប្រកបដោយសន្តិភាព !
  - ព្រះសក្យមុនីសម្ពុទ្ធផ្តង់ត្រាស់ថា “នតិ សន្តិ បរិសុខំ”
- ពុំមានសេចក្តីសុខដ៏ទៃក្រៅអំពីសេចក្តីស្ងប់ឡើយ ២
- សូមអនុមោទនា !!!**

វត្តធម្មសាមគ្គី ថ្ងៃ១៥កើត ខែមាយ ព.ស. ២៥៥៣
ត្រូវនឹងថ្ងៃអាទិត្យទី ៣០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០

សតិបដ្ឋានសុត្ត

ខន្ទេសចារកថា

ឯវច្ឆេ សុតិ សុត្តនេះឈ្មោះ “សតិបដ្ឋានសុត្ត” ដែលខ្ញុំ អាននូវ
បានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ថា ៖

ឯកំ សមយំ ភក្ខវា កុរុសុ វិហរេតិ កម្មាសធម្មំ នាម កុរុនំ
និគមោម

សម័យមួយព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់គង់នៅក្នុងដែនកុរុទ្រង់
អាស្រ័យ នៅកម្មាសធម្មនិគមនៃអ្នកដែនកុរុ ទាំងឡាយជាទីគោចរ។

តក្កុត ខោ ភក្ខវា និក្ខុ អាមន្តេសិ និក្ខុវោតិ

ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
ដោយព្រះពុទ្ធដីកថា “ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ”

ភក្ខុវោតិ តេ និក្ខុ ភក្ខវតោ បច្ឆុសេន្ទសំម

ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដីការនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
“សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស”។

**ភក្ខវា ឯភក្ខវោច ឯកាយនោ អយំ និក្ខុវេ មគ្គោ សត្តានំ
វិសុទ្ធិយា សោកបរិនេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខនោមទស្សានំ
អត្តន្តមាយ ព្វាយស្សអធិកមាយ និព្វានស្ស សច្ចិកិរិយាយ យទិទំ
ចត្តារោ សតិបដ្ឋានម**

ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយផ្លូវគឺ សតិបដ្ឋាន ទាំងឡាយ ៤នេះ ជាផ្លូវមូលតែមួយ (ប្រព្រឹត្ត
ទៅ) ដើម្បីសេចក្តីស្អាតវិសេសដល់សត្វទាំងឡាយ ដើម្បីកន្លងបង់នូវ
សោក និងខ្សឹបខ្សួលរំជួលចិត្តទាំងឡាយ ដើម្បីអស្តង្គតរលត់ទៅនៃទុក្ខ
និងទោមនស្សទាំងឡាយ ដើម្បីដល់នូវអរិយគុ ជាធម៌ស្រោចស្រង់សត្វ

ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន។

កតមេ ចត្តារោ? សតិបដ្ឋានទាំងឡាយ ៤ គឺអ្វីខ្លះ?

តំធន ភិក្ខុវេទ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហារតិ អាតាបិ សម្មាសមាសតិមា វិនេយ្យ លោកេ អតិជ្ឈានោមនស្សំ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាយើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្ដៅនូវកិលេស ប្រកបដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វមានស្មារតីជាគ្រឿងកំណត់ បណ្ដេញបង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោក។

វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហារតិ អាតាបិសម្មាសមាសតិមា វិនេយ្យលោកេ អតិជ្ឈានោមនស្សំ ២

ពិចារណាយើញរឿយៗ នូវវេទនាក្នុងវេទនាទាំងឡាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្ដៅនូវកិលេសប្រកបដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វ មានស្មារតីជាគ្រឿងកំណត់បណ្ដេញបង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោក។

ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហារតិ អាតាបិ សម្មាសមាសតិមា វិនេយ្យលោកេ អតិជ្ឈានោមនស្សំ ២

ពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយមានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្ដៅនូវកិលេសប្រកបដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វ មានស្មារតីជាគ្រឿងកំណត់ បណ្ដេញបង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្ស ក្នុងលោក។

“ឧទ្ទេសវារកថា និដ្ឋិតា”
(ឧទ្ទេសវារកថា ចប់)

កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋាន

((មាន ៦ បញ្ចៈ))

កថញ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ? ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ?

១- អានាធានបព្វ

តំវ តិក្ខុវេ តិក្ខុ អញ្ញាគតោ វា រុក្ខមូលគតោ វា សុញ្ញាការគតោ វានិសីទតិ បល្លង្គំ អាតុជិត្វា ខុដិ កាយំ បណិបាយ បរិមុខំ សតិ ខុបដ្ឋមេត្វា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះនៅក្នុងអរញ្ញសេនា សនៈក្តី នៅក្នុងរុក្ខមូលសេនាសនៈក្តី នៅក្នុងសុញ្ញាការសេនាសនៈក្តី ហើយអង្គុយពត់ភ្នែកតម្រង់កាយប្រុងស្មារតី ឲ្យមានមុខឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះកម្មដ្ឋាន ។

សោ សតោ វ អស្សសតិ សតោ បស្សសតិ ទិយំ វា អស្សសន្តោ ទិយំ អស្សសាមីតិ បដានាតិ ទិយំ វា បស្សសន្តោ ទិយំ បស្សសាមីតិ បដានាតិ វស្សំ វា អស្សសន្តោ វស្សំ អស្សសាមីតិ បដានាតិ ២

ភិក្ខុនោះ មានស្មារតីដកដង្ហើមចេញ មានស្មារតីដកដង្ហើមចូល ទោះដកដង្ហើមចូលវែងដឹងច្បាស់ថា “អញដកដង្ហើមចូលវែង” ទោះដកដង្ហើមចេញខ្លី ដឹងច្បាស់ថា “អញដកដង្ហើមចេញខ្លី” ទោះដកដង្ហើមចូលខ្លី ដឹងច្បាស់ថា “អញដកដង្ហើមចូលខ្លី” ។

សព្វកាយប្បដិសំវេទី អស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ សព្វកាយប្បដិសំ វេទីបស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ បស្សម្ពយំ កាយសច្ចារំ អស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ បស្សម្ពយំ កាយសច្ចារំ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ២

សិក្សាថា “អញដឹងឲ្យច្បាស់សព្វពួកខ្យល់អស្សាសៈ សីមដកដង្ហើម

ចេញ” សិក្សាថា “អញដឹងឲ្យច្បាស់សព្វពួកខ្យល់បស្សាសៈសឹមដកដង្ហើមចូល” សិក្សាថា “អញរម្ងាប់នូវកាយសង្ខារ (ដែលគ្រោតគ្រាត) សឹមដកដង្ហើមចេញ” សិក្សាថា “អញរម្ងាប់នូវកាយសង្ខារ (ដែលគ្រោតគ្រាត) សឹមដកដង្ហើមចូល”។

សេយ្យថាមិ តិក្ខុវេ ឧក្ខោ តមការោ វា តមការន្តោវាសី វា ទិយំ វា អញ្ញន្តោ ទិយំ អញ្ញាមីតិ បដានាតិ វេស្សំ វា អញ្ញន្តោ វេស្សំ អញ្ញាមីតិ បដានាតិ ៥

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងដូចម្តេចមិញ ជាងក្រឡឹងដែលប៉ិនប្រសប់ក្តី កូនសិស្សនៃជាងក្រឡឹងក្តីទោះទាញខ្សែក្រឡឹងវែង ដឹងច្បាស់ថា “អញទាញខ្សែក្រឡឹងវែង” ទោះទាញខ្សែក្រឡឹងខ្លីដឹងច្បាស់ថា “អញទាញខ្សែក្រឡឹងខ្លី” ។

ឯវមេវ ខោ តិក្ខុវេ តិក្ខុ ទិយំ វា អស្សុសន្តោ ទិយំ អស្សុសាមីតិ បដានាតិឧបម វេស្សំ វា បស្សុសន្តោ វេស្សំ បស្សុសាមីតិ បដានាតិ ៥

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងដូច្នោះឯង ភិក្ខុ (ក្នុងសាសនានេះ) ទោះដកដង្ហើមចេញវែង ដឹងច្បាស់ថា “អញដកដង្ហើមចេញវែង”។ល។ ទោះដកដង្ហើមចូលខ្លីដឹងច្បាស់ថា “អញដកដង្ហើមចូលខ្លី”។

សព្វកាយប្បជិសំវេទី អស្សុសិស្សមីតិ សិក្ខុតិឧបម បស្សុម្ពយំ កាយសង្ខារំ បស្សុសិស្សាមីតិ សិក្ខុតិ ៥

សិក្សាថា “អញដឹងឲ្យច្បាស់សព្វពួកខ្យល់អស្សាសៈសឹមដកដង្ហើមចេញ” ។ល។ សិក្សាថា “អញរម្ងាប់នូវកាយសង្ខារ (ដែលគ្រោតគ្រាត) សឹមដកដង្ហើមចូល”។

ឥតិ អប្បត្តំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរេតិ ពហិទ្ធា វា កាយេ

កាយានុបសវ្វី វិហារតិ អដ្ឋក្កតាហិទ្ធា វា កាយេ កាយានុបសវ្វី វិហារតិ
សមុទយធម្មានុបសវ្វី វា កាយស្វី វិហារតិ វយធម្មានុបសវ្វី វា
កាយស្វី វិហារតិ សមុទយវយធម្មានុបសវ្វី វា កាយស្វី វិហារតិ ៥ អត្ថិ
កាយោតិ វា បនស្ស សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវ ទេវ
ព្យាណមគ្គាយ បតិស្សតិ មគ្គាយ ៥ អនិស្សិតោ ច វិហារតិ ន ច
ភិក្ខុលោកេ ខុទ្ទកិយតិ ៥

ភិក្ខុពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន)
ដូច្នោះផង ពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្រៅ (របស់
អ្នកដទៃ) ផងពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ទាំងខាងក្នុង
ទាំងខាងក្រៅផង ពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវធម៌ ដែលប្រជុំកើតឡើងក្នុង
កាយផង ពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវធម៌ដែលសូន្យទៅក្នុងកាយផង
ពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវធម៌ដែលប្រជុំកើតឡើងទាំងធម៌ដែលសូន្យទៅ
ក្នុងកាយផង។ ម្យ៉ាងទៀតស្មារតីរបស់ភិក្ខុនោះក៏ផ្ទុះឡើងចំពោះថា
“គ្រាន់តែជាកាយ” (មិនមែនសត្វ មិនមែនបុគ្គល មិនមែនស្រ្តី និងបុរសជា
ដើម) ល្មមតែកំណត់ដើម្បីឲ្យចម្រើនប្រាជ្ញា ដើម្បីឲ្យចម្រើនស្មារតី
ប៉ុណ្ណោះផង។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិផង មិន
ប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង ។

ឯវម្បិ តិក្ខុវេ តិក្ខុ កាយេ កាយានុបសវ្វី វិហារតិ ៥

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងដែលហៅថា ភិក្ខុពិចារណា
ឃើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ។

“អានាធានបព្វំ និដ្ឋិនំ”
(ពួកខ្យល់ដង្ហើមចេញចូល ចប់)

២- ឥរិយាបថបព្វ

បុន ចបរំ តិក្ខុវេ តិក្ខុ គច្ឆន្តោ វា គច្ឆាមីតិ បដានាតិ ឋិតោ វា ឋិតោម្ហិតិ បដានាតិ និសិន្នោ វា និសិន្នោម្ហិតិ បដានាតិ សយានោ វា សយានោម្ហិតិ បដានាតិ យថា យថា វាបនស្ស កាយោ បណិហិតោ ហោតិ តថា តថា នប្បដានាតិ ៥

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ) ទោះដើរ ដឹងច្បាស់ថា “អញដើរ” ទោះឈរ ដឹងច្បាស់ថា “អញឈរ” ទោះអង្គុយ ដឹងច្បាស់ថា “អញអង្គុយ” ទោះដេក ដឹងច្បាស់ថា “អញដេក” ទោះកាយរបស់ភិក្ខុនោះតម្កល់នៅដោយអាការយ៉ាងណាៗ ក៏ដឹងច្បាស់នូវកាយនោះដោយអាការយ៉ាងនោះៗ។

ឥតិ អដ្ឋតំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហារតិ ឧបម អនិស្សិតោ ច វិហារតិ ន ច កិញ្ចិ លោកេ ឧបាទិយតិ ៥

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន) ដូច្នោះផង។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិផង មិនប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង។

ឯវម្បិ តិក្ខុវេ តិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហារតិ ៥

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ។

“ឥរិយាបថបព្វ និដ្ឋិតំ”
(ពួកឥរិយាបថ ចប់)

៣- សម្បជញ្ញាបព្វ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេ សម្បជានការី ហោតិ
អាណោភិតេ វិណោភិតេ សម្បជានការី ហោតិ សម្មិញ្ជិតេ បសារិតេ
សម្បជានការី ហោតិ សង្ខាដិបត្តចិវរាវរណេ សម្បជានការី ហោតិ
អសិតេ បិតេ ខាយិតេ សាយិតេ សម្បជានការី ហោតិ ខុច្ចារប្បស្សាវ-
កម្មេ សម្បជានការី ហោតិ គតេ ឋិតេ និសិន្នេ សុត្តេ ជាគរិតេ ភាសិតេ
តុណ្ណិតាវេ សម្បជានការី ហោតិ ២

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ) ជា
អ្នកធ្វើកិច្ចទាំងគ្រប់ដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វក្នុងកិរិយាល្បាណចូល កិរិយា
ល្បាណចេញ ធ្វើកិច្ចទាំងគ្រប់ ដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វក្នុងកិរិយាក្រឡេកមើល
ទៅមុខក្រឡេកមើលទៅទិសផ្សេងៗ ធ្វើកិច្ចទាំងគ្រប់ដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វ
កិរិយាបត់អង្កញ លាត សណ្តក (ដៃជើង) ធ្វើកិច្ចទាំងគ្រប់ដោយប្រាជ្ញា
ដឹងសព្វក្នុងកិរិយាទ្រទ្រង់នូវសង្សារ និងបាត្រ និងចីវរ ធ្វើកិច្ចទាំងគ្រប់
ដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វ ក្នុងកិរិយា ធ្វើនូវឧច្ចារៈ និងបស្សាវៈ ធ្វើកិច្ចទាំងគ្រប់
ដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វក្នុងកិរិយាដើរ ឈរ អង្គុយ ដេក រលឹក និយាយស្តី
ស្ងៀមនៅ ។

ភិក្ខុ អដ្ឋង្គំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហារតិ ២៧២ អនិស្សិតោ
ច វិហារតិ ន ច ភិក្ខុ លោកេ ខុទានិយតិ ២

ភិក្ខុពិចារណា ឃើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង
(របស់ខ្លួន) ដូច្នោះផង។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិ
ផង មិនប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង។

ឯកម្មី ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហារតិ ២

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាយើញ រឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ។

“សម្បជញ្ញបព្វំ និដ្ឋិតំ”

(ពួកសម្បជញ្ញៈ ចប់)

៤- បដិក្ខលបព្វ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥមមេវ កាយំ ខ្លង្គំ បាណគលា អដោ កេសមគ្គកា តចបរិយន្តំ បុរន្តានប្បការស្ស អសុចិនោ បច្ចុវេក្ខតិ អត្ថិ ឥមស្មី កាយេ កេសា លោមា នខា ទន្តា តចោ មំសំ នហារុ អដ្ឋិ អដ្ឋិមិព្វំ វក្កំ ហនយំ យកនំភិលោមកំ មិហតំ បដ្ឋាសំ អង្គំ អន្តគុណំ ខនរិយំ ករិសំ មិត្តំ សេម្ហំ បុព្វោ លោហិតំ សេនោ មេនោ អស្សុ វសា ខេន្យោ សិទ្ធានិកា លសិកា មុត្តនិ ២

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ) ពិចារណាយើញច្បាស់នូវកាយនេះឯង ខាងលើអំពីបាតជើងឡើងខាង ក្រោមអំពីចុងសក់ចុះ ទីបំផុតជុំវិញអំពីត្រឹមស្បែកដែលពេញដោយវត្ថុ មិនស្អាតមានប្រការផ្សេងៗដូច្នោះថា “មាននៅក្នុងកាយនេះសក់ទាំង ឡាយ រោមទាំងឡាយ ក្រចកទាំងឡាយ ធ្មេញទាំងឡាយ ស្បែក សាច់ សរសៃទាំងឡាយ ឆ្អឹងទាំងឡាយ ខួរក្នុងឆ្អឹង ទាច បេះដូង ថ្លើម វាវ ក្រពះ សួត ពោះវៀនធំ បោះវៀនតូច អាហារថ្មី អាហារចាស់ ប្រមាត់ ស្មៅ ខ្នុះ ឈាម ញើស ខ្លាញ់ខាប់ ទឹកភ្នែកខ្លាញ់រាវ ទឹកមាត់ ទឹកសម្បោរ ទឹកអិល ទឹកមូត្រ” ។

សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ ខ្លតតោមុខា មុតោឡី មុរា នានាវិហិតស្ស

ធាតុសរុប សេចក្តីថ្លែង? សាលីនំ វិហារីនំ បុគ្គលីនំ មាសានំ តិលានំ តណ្ហានំ ២ តមេនំ ចក្ខុមា បុរិសោ បុណ្ណិត្វា បច្ចុវេក្ខេយ្យ ឥមេ សាលី ឥមេ វិហារី ឥមេ បុគ្គា ឥមេ មាសា ឥមេ តិលា ឥមេ តណ្ហានតិ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងដូចម្តេចមិញ្ញទ្រមានមុខទាំងសង ខាង ដែលពេលដោយធាតុជាតិមានប្រការផ្សេងៗ ។ ធាតុជាតិទាំងនេះគឺអ្វីខ្លះ ស្រូវសាលីទាំងឡាយ ស្រូវខ្សាយទាំងឡាយ សណ្តែកបាយទាំងឡាយ សណ្តែករាជមាសទាំងឡាយ ល្ងទាំងឡាយអង្ករទាំងឡាយ។ បុរសដែល មានចក្ខុបសាទ គប្បីស្រាយនូវទ្រនោះហើយពិចារណាយើញច្បាស់ដូច្នោះ ថា “នេះស្រូវសាលីទាំងឡាយ នេះសណ្តែករាជមាសទាំងឡាយ នេះល្ង ទាំងឡាយនេះ អង្ករទាំងឡាយ”។

ឯវមេវ ខោ តិក្ខុវេ តិក្ខុ ឥមមេវ កាយំ ខន្ធិ បាទតលា អនោ កេសមត្តកា តចបរិយន្តំ បុរណានប្បការស្ស អសុចិនោ បច្ចុវេក្ខតិ អត្ថិ ឥមស្មី កាយេ កេសា លោមា មលម លសិកាមុត្តន្តិ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងដូច្នោះដែរ ភិក្ខុពិចារណាយើញច្បាស់នូវ កាយនេះឯងខាងលើអំពីបាតជើងឡើងខាងក្រោម អំពីចុងសក់ចុះទីបំផុត ជុំវិញអំពីត្រឹមស្បែកដែលពេញដោយវត្ថុមិនស្អាត មានប្រការផ្សេងៗ ដូច្នោះថា “មាននៅក្នុងកាយនេះ សក់ទាំងឡាយ រោមទាំងឡាយ ។ល។ ទីកំអិល ទីកម្មត្រ”។

ឥតិ អដ្ឋាន្តំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហារតិ មលម អនិស្សិតោ ច វិហារតិ ន ច កិណ្ឌិ លោកេ ខុបាទិយតិ ២

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន) ដូច្នោះផង។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហានិងទិដ្ឋិផង មិន ប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង។

ឯវម្បិ និក្ខុវេ និក្ខុ កាយេ កាយានុបសវី វិហរេតិ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហៅថាភិក្ខុពិចារណាយើញ រឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ។

“បដិក្ខុលបព្វំ និដ្ឋិតំ”

(ព្យាបដិក្ខុល ចប់)

៥- ធាតុបញ្ច

បុន ចបរំ និក្ខុវេ និក្ខុ ឥមមេវ កាយំ យថាមិតំ យថាបណិហិតំ ធាតុសោ បច្ចុវេក្ខតិ អតិ ឥមស្មី កាយេ បឋវីធាតុ អរោធាធាតុ តេហោ- ធាតុ វាយោធាតុតិ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយនៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ) ពិចារណាយើញច្បាស់នូវកាយនេះឯងដែលស្ថិតនៅយ៉ាងណា ដែល តម្កល់នៅយ៉ាងណាដោយថាជាធាតុដូច្នោះថា “មាននៅក្នុងកាយនេះ ធាតុ ដី ធាតុទឹក ធាតុភ្លើង ធាតុខ្យល់”។

សេយ្យថាមិ និក្ខុវេ ឧក្ខោ គោយាតកោ វា គោយាតកន្តោវាវិ វា គាវិ វចិក្ខា វាតុម្ហាបាបថេ វិលសោ បដិវិកជិត្វា និសិន្នោអស្ស ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងដូចម្តេចមិញនាយគោយាតដែលប៊ុន ប្រសប់ក្តី កូនសិស្សនៃនាយគោយាតក្តីគប្បីសម្លាប់នូវមេគោហើយរំលែក ជាចំណែកៗ អង្គុយនៅទៀបផ្លូវធ្លាធំមានមុំ ៤ ។

ឯវមេវ ខោ និក្ខុវេ និក្ខុ ឥមមេវ កាយំ យថាមិតំ យថាបណិ- ហិតំ ធាតុសោ បច្ចុវេក្ខតិ អតិ ឥមស្មី កាយេ បឋវីធាតុ អរោធាធាតុ

តេជោធាតុ វាយោធាតុតិ ៥

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងដូច្នោះដែរ ភិក្ខុពិចារណាយើញច្បាស់នូវ កាយនេះឯង ដែលស្ថិតនៅយ៉ាងណាដែលតម្កល់នៅយ៉ាងណា ដោយថា ជាធាតុដូច្នោះថា “មាននៅក្នុងកាយនេះ ធាតុដី ធាតុដឹក ធាតុភ្លើង ធាតុ ខ្យល់” ។

ឥតិ អធិត្តំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរេតិ មលម អនិស្សិតោ ច វិហរេតិ ន ច កិញ្ចិ លោកេ ខុទានិយតិម

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន) ដូច្នោះផង។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិផងមិន ប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួច ក្នុងលោកផង។

ឯវម្បិ តិក្ខុវេ តិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរេតិ ៥

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហៅថាភិក្ខុពិចារណាយើញ រឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ។

“ធាតុបព្វំ និដ្ឋិតំ”
(ព្រឹកធាតុ ចប់)

៦- នវសីវិកាបព្វ

**បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សេយ្យថាបិ បសេយ្យយុ សរីរំ សីវិកាយ
អដ្ឋិតំ ឯកាហមតំ វា ទ្វិហមតំ វា តិហមតំ វា ឧទ្ធុហតកំ វិនិលកំ
វិបុព្វកជាតំ ៥**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ)
គប្បីឃើញនូវសេរីៈស្លាប់យ៉ាងដូចម្តេចមិញ ដែលគេចោលនៅក្នុងព្រៃ
សួសាន ទោះស្លាប់អស់ថ្ងៃ ១ ក្តី ស្លាប់អស់ថ្ងៃ ២ ក្តី ស្លាប់អស់ថ្ងៃ ៣ក្តី
ដែលកំពុងហើមមានពណ៌ខៀវ ដោយច្រើនមានខ្ទះហូរចេញតាមទ្វារ
ផ្សេងៗ ។

**សោ ឥមមេវ កាយំ ឧបសំហរេតិ អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ
ឯវំតាវិ ឯវំអនតិគោតិ**

ភិក្ខុនោះនាំចូលមកប្រៀបនូវកាយនេះឯងដូច្នោះថា “សូម្បីកាយនេះ
សោត ក៏គង់នឹងមានសភាពដូច្នោះគង់នឹងក្លាយទៅជាដូច្នោះ នឹងកន្លងនូវ
ភាពដូច្នោះពុំបានឡើយ” ។

**ឥតិ អដ្ឋិតំ វា កាយេ កាយានុបស្សិ វិហរេតិ មលម អនិស្សិតោ
ច វិហរេតិ ន ច កិញ្ចិ លោកេ ឧបាទិយតិ ៥**

ភិក្ខុពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង (របស់
ខ្លួន) ដូច្នោះផង។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិផង
មិនប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង ។

ឯវម្បិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សិ វិហរេតិ ៥

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហៅថាភិក្ខុពិចារណាឃើញ
រឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ។

**បុន ចបរំ តិក្ខុវេ តិក្ខុ សេយ្យថាមិ បសេយ្យុ សរីរំ សីវចិកាយ
ធម្មិតំ កាកេហិ វា ខជ្ជមានំ គិដ្ឋេហិ វា ខជ្ជមានំ កុលលេហិ វា ខជ្ជ-
មានំ សុវានេហិ វា ខជ្ជមានំ សិទ្ធាលេហិ វា ខជ្ជមានំ វិវិដេហិ វា
ធាណកជាតេហិ ខជ្ជមានំ ២**

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ)
គប្បីឃើញនូវសរីរៈស្លាប់យ៉ាងដូចម្តេចមិញ ដែលគេចោលនៅក្នុងព្រៃ
សួសាន ដែលក្អែកទាំងឡាយកំពុងចឹកស៊ីក្តី ដែលត្នាតទាំងឡាយកំពុង
ចឹកស៊ីក្តី ដែលត្រដក់ទាំងឡាយកំពុងចឹកស៊ីក្តី ដែលស្វានទាំងឡាយកំពុង
កកេរស៊ីក្តី ដែលចចកទាំងឡាយកំពុងកកេរស៊ីក្តី ដែលបាណកជាតិទាំង
ឡាយមានប្រការផ្សេងៗ កំពុងរូងជញ្ជក់ស៊ីក្តី ។

**សោ ឥមមេវ កាយំ ឧបសំហរតិ អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ
ឯវំភាវិ ឯវំអនតិគោតិ**

ភិក្ខុនោះនាំចូលមកប្រៀបនូវកាយនេះឯងដូច្នោះថា “សូម្បីកាយនេះ
សោត ក៏គង់នឹងមានសភាពដូច្នោះគង់នឹងក្លាយទៅជាដូច្នោះ នឹងកន្លងនូវ
ភាពដូច្នោះពុំបានឡើយ ។

**ឥតិ អដ្ឋត្តំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ មលម អនិស្សិតោ
ច វិហរតិ ន ភិក្ខុ លោកេ ឧបាទិយតិ ២**

ភិក្ខុពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន)
ដូច្នោះផង។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិផងមិន
ប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួច ក្នុងលោកផង។

ឯវម្បិ តិក្ខុវេ តិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ ២

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាឃើញ
រឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ។

**បុន ចបរំ និក្ខតេ និក្ខុ សេយ្យថាមិ បសេរុយ្យ សរីរំ សីតថិកាយ
អដ្ឋិតំ អដ្ឋិសទ្ធលិកំ សម័សលោហិតំ ន្តារុសម្ពន្ធិ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ)
គប្បីឃើញនូវសរីរៈ ស្លាប់យ៉ាងដូចម្តេចមិញ ដែលគេចោលនៅក្នុងព្រៃ
ស្មសាន នៅសល់តែរាងឆ្អឹង ប្រកបដោយសាច់និងឈាមនៅមានសរសៃ
ជាគ្រឿងចង ។

**សោ ឥមមេត កាយំ ឧបសំហរតិ អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ
ឯវំតាវិ ឯវំអនតិតោតិ**

ភិក្ខុនោះនាំចូលមកប្រៀបនូវកាយនេះឯងដូច្នោះថា “សូម្បីកាយនេះ
សោត ក៏គង់នឹងមានសភាពដូច្នោះគង់នឹងក្លាយទៅជាដូច្នោះ នឹងកន្លងនូវ
ភាពដូច្នោះពុំបានឡើយ” ។

**ឥតិ អដ្ឋិតំ វា កាយេ កាយានុបស្សិ វិហរតិ មលម អនិស្សិតោ
ច វិហរតិ ន ច កិណ្ឌិ លោកេ ឧបាទិយតិ ២**

ភិក្ខុពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន)
ដូច្នោះផង។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិផងមិន
ប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង ។

ឯវម្បិ និក្ខតេ និក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សិ វិហរតិ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាឃើញ
រឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ។

**បុន ចបរំ និក្ខតេ និក្ខុ សេយ្យថាមិ បសេរុយ្យ សរីរំ សីតថិកាយ
អដ្ឋិតំ អដ្ឋិសទ្ធលិកំ និម្មំសលោហិតមក្ខិតំ ន្តារុសម្ពន្ធិ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ)
គប្បីឃើញនូវសរីរៈស្លាប់យ៉ាងដូចម្តេចមិញ ដែលគេចោលនៅក្នុងព្រៃ

សួសាន នៅសល់តែរាងឆ្អឹងឥតសាច់ នៅប្រឡាក់ដោយឈាមនៅមាន
សរសៃជាគ្រឿងចង ។

**សោ ឥមមេវ កាយំ ឧបសំហរតិ អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ
ឯវំអនតីកោតិ**

ភិក្ខុនោះនាំចូលមកប្រៀបនូវកាយនេះឯង ដូច្នោះថា “សូម្បីកាយ
នេះសោត ក៏គង់នឹងមានសភាពដូច្នោះគង់នឹងក្លាយទៅជាដូច្នោះ នឹង
កន្លងនូវភាពដូច្នោះពុំបានឡើយ។

**ឥត អដ្ឋត្ថំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ ឧបេ អនិស្សិតោ
ច វិហរតិ ន ច កិណ្ឌិ លោកេ ឧបាទិយតិ ២**

ភិក្ខុពិចារណាលើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន)
ដូច្នោះផង។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិផងមិន
ប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង។

ឯវម្បិ តិក្ខុវេ តិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាលើញ
រឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ។

**បុន ចមរំ តិក្ខុវេ តិក្ខុ សេយ្យថាមិ បសេយ្យ វរិវិ សីវចិកាយ
អដ្ឋិតំ អដ្ឋិសទ្ធវិកំ អបគត មំសលោហិតំ ន្តារុសម្ពន្ធំ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ)
គប្បីឃើញនូវសរីរៈស្លាប់យ៉ាងដូចម្តេចមិញ ដែលគេចោលនៅក្នុងព្រៃ
សួសាននៅសល់តែរាងឆ្អឹង ឥតសាច់ ឥតឈាមនៅមានសរសៃជាគ្រឿង
ចង ។

**សោ ឥមមេវ កាយំ ឧបសំហរតិ អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ
ឯវំអនតីកោតិ ២**

ភិក្ខុនោះនាំចូលមកប្រៀប នូវកាយនេះឯងដូច្នោះថា “សូម្បីកាយ
នេះសោត ក៏គង់នឹងមានសភាពដូច្នោះគង់នឹងក្លាយទៅជាដូច្នោះ នឹង
កន្លងនូវភាពដូច្នោះពុំបានឡើយ ។

**ឥតិ អដ្ឋង្គំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ មលម អនិស្សិតោ
ច វិហរតិ ន ច កិណ្ឌិ លោកេ ឧបាសិយតិ ២**

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន)
ដូច្នោះផង។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហានិងទិដ្ឋិផង មិន
ប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង ។

ឯវម្បិ តិក្ខុវេ តិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ ២

ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាយើញ
រឿយៗនូវកាយក្នុងកាយ ។

**បុន ចបរំ តិក្ខុវេ តិក្ខុ សេយ្យថាមិ បស្សេយ្យ សរីរំ សីវចិកាយ
អដ្ឋិតំ អដ្ឋិកានិ អបគត ឆ្មារុសម្ពន្ធានិ ទិសាវិទិសាវិក្ខិត្តានិ អញ្ជោន
ហត្ថដ្ឋិតំ អញ្ជោន ធានដ្ឋិតំ អញ្ជោន ជង្ហដ្ឋិតំ អញ្ជោន ខុរដ្ឋិតំ អញ្ជោន
កដិដ្ឋិតំ អញ្ជោន បិដ្ឋិកណ្តកដ្ឋិតំ អញ្ជោន ឆាសុកដ្ឋិតំ អញ្ជោន ខុរដ្ឋិតំ
អញ្ជោន ពារហុដ្ឋិតំ អញ្ជោន អំសដ្ឋិតំ អញ្ជោន គីវដ្ឋិតំ អញ្ជោន ហនុដ្ឋិតំ
អញ្ជោន ទន្តដ្ឋិតំ អញ្ជោន សីសកដាហំ ២**

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ)
ដែលគេចោលនៅក្នុងព្រៃសួសាននៅសល់តែឆ្អឹងទទេ មានសរសៃជា
គ្រឿងចងទៅប្រាសហើយខ្ចាត់ខ្ចាយរាត់រាយទៅក្នុងទិសតូចនិង ទិសធំ
ផ្សេងៗ ឆ្អឹងដៃទៅដោយឡែក ឆ្អឹងជើងទៅដោយឡែក ឆ្អឹងស្នងទៅដោយ
ឡែក ឆ្អឹងភ្លៅទៅដោយឡែក ឆ្អឹងចង្កេះទៅដោយឡែក ឆ្អឹងទ្រនុងខ្នងទៅ
ដោយឡែក ឆ្អឹងជំនីទៅដោយឡែក ឆ្អឹងទ្រូងទៅដោយឡែក ឆ្អឹងដើមដៃ

ទៅដោយឡែក ឆ្អឹងស្មាទៅដោយឡែក ឆ្អឹងកទៅដោយឡែក ឆ្អឹងចង្កា
ទៅដោយឡែក ឆ្អឹងធ្មេញទៅដោយឡែក លលាដ៏ក្បាលទៅដោយឡែក។

**សោ ឥមមេត កាយំ ឧបសំហរតិ អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ
ឯវំតាវិ ឯវំអនតិតោតិ**

ភិក្ខុនោះនាំចូលមកប្រៀប នូវកាយនេះឯងដូច្នោះថា “សូម្បីកាយ
នេះសោត ក៏គង់នឹងមានសភាពដូច្នោះ គង់នឹងក្លាយទៅជាដូច្នោះ នឹង
កន្លងនូវភាពដូច្នោះពុំបានឡើយ”។

**ឥតិ អដ្ឋតំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ ឧបេ អនិស្សិតោ
ច វិហរតិ ន ច កិណ្ឌិ លោកេ ឧបាទិយតិ ២**

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន)
ដូច្នោះផង។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហានិងទិដ្ឋិផង មិន
ប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង ។

ឯវម្បិ តិក្ខុវេ តិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាយើញ
រឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ។

**បុន ចមរំ តិក្ខុវេ តិក្ខុ សេយ្យថាមិ បសេយ្យ មរិវិ សីវចិកាយ
ធម្មិតំ អដ្ឋិកានិ សេតានិ សទ្ធវណ្ណបនិកានិ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ)
គប្បីយើញនូវសរីរៈស្លាប់យ៉ាងដូចម្តេចមិញ ដែលគេចោលនៅក្នុងព្រៃ
សួសាននៅសល់តែឆ្អឹងទទេមានពណ៌សប្រៀបដោយពណ៌នៃស័ង្ក។

**សោ ឥមមេត កាយំ ឧបសំហរតិ អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ
ឯវំតាវិ ឯវំអនតិតោតិ ២**

ភិក្ខុនោះនាំចូលមកប្រៀបនូវកាយនេះឯង ដូច្នោះថា “សូម្បីកាយ

នេះសោត ក៏គង់នឹងមានសភាពដូច្នោះគង់នឹងក្លាយទៅជាដូច្នោះ នឹង
កន្លងនូវភាពដូច្នោះពុំបានឡើយ” ។

**ឥតិ អឌ្ឍត្ថំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ ឧបេ អនិស្សិតោ
ច វិហរតិ ន ច កិណ្ឌិ លោកេ ឧបាទិយតិ ៥**

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន)
ដូច្នោះផល។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហានិងទិដ្ឋិផង មិន
ប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង ។

ឯវម្បិ តិក្ខុវេ តិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ ៥

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហោច ភិក្ខុពិចារណាយើញ
រឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ។

**បុន ចបរំ តិក្ខុវេ តិក្ខុ សេយ្យថាមិ បសេយ្យ វេរិ សីវចិកាយ
ធម្មិតំ អដ្ឋិកានិ បុញ្ញកិកានិ តេរោវស្សិកានិ ៥**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ)
គប្បីយើញនូវសេរីៈស្លាប់យ៉ាងដូចម្តេចមិញ ដែលគេចោលនៅក្នុងព្រៃ
ស្មសាននៅសល់តែឆ្អឹងទទេ រោយរាយជាពំនូកៗ មានឆ្នាំមួយកន្លង
ហើយ ។

**សោ ឥមមេវ កាយំ ឧបសំហរតិ អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ
ឯវំតាវិ ឯវំអនតិគោតិ ៥**

ភិក្ខុនោះនាំចូលមកប្រៀបនូវកាយនេះឯង ដូច្នោះថា “សូម្បីកាយ
នេះសោត ក៏គង់នឹងមានសភាពដូច្នោះគង់នឹងក្លាយទៅជាដូច្នោះ នឹង
កន្លងនូវភាពដូច្នោះពុំបានឡើយ ។

**ឥតិ អឌ្ឍត្ថំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ ឧបេ អនិស្សិតោ
ច វិហរតិ ន ច កិណ្ឌិ លោកេ ឧបាទិយតិ ៥**

ភិក្ខុពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន)
ដូច្នោះផង ។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហានិងទិដ្ឋិផង មិន
ប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង ។

ឯវម្បី ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បែបនេះម្យ៉ាងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាឃើញ
រឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ។

“នវសិវចិកាបពុំ និដ្ឋិតំ”

(ពួកសិវចិកា ឧសុភ ៩ ចប់)

((កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ))

(កាយានុស្សនាសតិបដ្ឋាន ចប់)

វេទនានុបស្សនា សតិបដ្ឋាន

កង់ព្ន តិក្ខុវេ តិក្ខុ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហារតិ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវវេទនា ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ?

**តិក្ខុ តិក្ខុវេ តិក្ខុ សុខំ វេទនំ វេទិយមាណោ សុខំ វេទនំ វេទិ-
យមាណោ សុខំ វេទនំ វេទិយមីតិ បដានាតិ ទុក្ខំ វេទនំ វេទិយមាណោ
ទុក្ខំ វេទនំ វេទិយមីតិ បដានាតិ អនុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទិយមាណោ
អនុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទិយមីតិ បដានាតិ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទោះសោយនូវវេទនាជា សុខដឹងច្បាស់ថា “អញសោយនូវវេទនាជាសុខ” ទោះសោយនូវវេទនាជា ទុក្ខ ដឹងច្បាស់ថា “អញសោយនូវវេទនាជាទុក្ខ” ទោះសោយនូវវេទនាឥត ទុក្ខ ឥតសុខ ដឹងច្បាស់ថា “អញសោយនូវវេទនាឥតទុក្ខ ឥតសុខ” ។

**សាមិសំ វា សុខំ វេទនំ វេទិយមាណោ សាមិសំ សុខំ វេទនំ
វេទិយមីតិ បដានាតិ និរាមិសំ វា សុខំ វេទនំ វេទិយមាណោ និរាមិសំ
សុខំ វេទនំ វេទិយមីតិ បដានាតិ ២**

ទោះសោយនូវវេទនាជាសុខ ដែលប្រកបដោយអាមិស ដឹងច្បាស់ ថា “អញសោយនូវវេទនាជាសុខដែលប្រកបដោយអាមិស” ទោះសោយ នូវវេទនាជាសុខដែលឥតអាមិស ដឹងច្បាស់ថា “អញសោយនូវវេទនាជា សុខដែលឥតអាមិស” ។

សាមីសំ ចា ទុក្ខំ វេទនំ វេទិយមាណោ សាមីសំ ទុក្ខំ វេទនំ វេទិយមីតិ បដានាតិ និរាមីសំ ចា ទុក្ខំ វេទនំ វេទិយមាណោ និរាមីសំ ទុក្ខំ វេទនំ វេទិយមីតិ បដានាតិ ២

ទោះសោយនូវវេទនាជាទុក្ខ ដែលប្រកបដោយអាមិស ដឹងច្បាស់ថា “អញសោយនូវវេទនាជាទុក្ខដែលប្រកបដោយអាមិស” ទោះសោយនូវវេទនាជាទុក្ខដែលឥតអាមិស ដឹងច្បាស់ថា “អញសោយនូវវេទនាជាទុក្ខដែលឥតអាមិស” ។

សាមីសំ ចា អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទិយមាណោ សាមីសំ អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទិយមីតិ បដានាតិ និរាមីសំ ចា អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទិយមាណោ និរាមីសំ អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទិយមីតិ បដានាតិ ២

ទោះសោយនូវវេទនា ឥតទុក្ខ ឥតសុខ ដែលប្រកបដោយអាមិស ដឹងច្បាស់ថា “អញសោយនូវវេទនាឥតទុក្ខ ឥតសុខ ដែលប្រកបដោយអាមិស” ទោះសោយនូវវេទនា ឥតទុក្ខ ឥតសុខ ដែលឥតអាមិស ដឹងច្បាស់ថា “អញសោយនូវវេទនា ឥតទុក្ខ ឥតសុខ ដែលឥតអាមិស” ។

ភត្ត អដ្ឋិត្តំ ចា វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហារតិ ពហិទ្ធា ចា វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហារតិ អដ្ឋិត្តពហិទ្ធា ចា វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហារតិ សមុទយធម្មានុបស្សី ចា វេទនាសុ វិហារតិ វយធម្មានុបស្សី ចា វេទនាសុ វិហារតិ សមុទយវយធម្មានុបស្សី ចា វេទនាសុ វិហារតិ អត្តិ វេទនាតិ ចា បន ស្សសតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវទេវ ព្យាណមគ្គាយ បតិស្សតិមគ្គាយ អនិស្សតោ ច វិហារតិ ន ច កិណ្ឌិ លោកេ ឧបាទិយតិ ២

ភិក្ខុពិចារណាលើញរឿយៗ នូវវេទនាក្នុងវេទនាទាំងឡាយជាខាងក្នុង (របស់ខ្លួន) ដូច្នោះផង ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវវេទនាក្នុងវេទនា

ទាំងឡាយជាខាងក្រៅ (របស់អ្នកដទៃ) ផង ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវ វេទនាក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅផង ពិចារណា លើញរឿយៗ នូវធម៌ដែលប្រជុំកើតឡើងក្នុងវេទនាទាំងឡាយផង ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវធម៌ដែលសូន្យទៅក្នុងវេទនាទាំងឡាយផង។ ម្យ៉ាងទៀតស្មារតីរបស់ភិក្ខុនោះក៏ផ្ទុះឡើងចំពោះថា “គ្រាន់តែជាវេទនា ទាំងឡាយ” (មិនមែនសត្វមិនមែនបុគ្គលមិនមែនស្រ្តី មិនបុរសជាដើម) ល្មមតែកំណត់ដើម្បីឲ្យចម្រើនប្រាជ្ញា ដើម្បីឲ្យចម្រើនស្មារតីប៉ុណ្ណោះផង។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិផង មិនប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិច តួក្នុងលោកផង ។

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វេទនាសុ វេទនានុបស្សិ វិហារតិ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាលើញ រឿយៗនូវវេទនាទាំងឡាយ ។

“វេទនានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ”
(វេទនានុបស្សនាសតិបដ្ឋាន ចប់)

ចិត្តានុបស្សនា សតិបដ្ឋាន

កងព្វ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរេតិ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗនូវចិត្តក្នុង
ចិត្ត ?

**តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សរាគំ វា ចិត្តំ សរាគំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ វីតរាគំ
វា ចិត្តំ វីតរាគំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ ។**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទោះចិត្តប្រកបដោយ
រាគៈ ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តប្រកបដោយរាគៈ” ទោះចិត្តប្រាសចាករាគៈ ដឹង
ច្បាស់ថា “ចិត្តប្រាសចាករាគៈ” ។

**សនោសំ វា ចិត្តំ សនោសំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ វីតនោសំ វា ចិត្តំ
វីតនោសំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ ។**

ទោះចិត្តប្រកបដោយទោសៈ ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តប្រកបដោយ
ទោសៈ” ទោះចិត្តប្រាសចាកទោសៈ ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តប្រាសចាក
ទោសៈ” ។

**សមោហំ វា ចិត្តំ សមោហំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ វីតមោហំ វា ចិត្តំ
វីតមោហំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ ។**

ទោះចិត្តប្រកបដោយមោហៈ ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តប្រកបដោយ
មោហៈ” ទោះចិត្តប្រាសចាកមោហៈ ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តប្រាសចាក
មោហៈ” ។

សង្ខតំ វា ចិត្តំ សង្ខតំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ វិក្កិតំ វា ចិត្តំ វិក្កិតំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ ៥

ទោះចិត្តរុញ្សា ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តរុញ្សា” ទោះចិត្តរាយមាយដឹង ច្បាស់ថា “ចិត្តរាយមាយ” ។

មហគ្គតំ វា ចិត្តំ មហគ្គតំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ អមហគ្គតំ វា ចិត្តំ អមហគ្គតំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ ៥

ទោះចិត្តដល់នូវភាវៈជាធំ ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តដល់នូវភាវៈជាធំ” ទោះ ចិត្តមិនដល់នូវភាវៈជាធំ ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តមិនដល់នូវភាវៈជាធំ” ។

សឧត្តរំ វា ចិត្តំ សឧត្តរំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ អនុត្តរំ វា ចិត្តំ អនុត្តរំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ ៥

ទោះចិត្តដល់នូវភាវៈជាធំ ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តនៅមានចិត្តដទៃ ប្រសើរជាង” ទោះចិត្តមិនមានចិត្តដទៃប្រសើរជាង ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តមិន មានចិត្តដទៃប្រសើរជាង” ។

សមាហិតំ វា ចិត្តំ សមាហិតំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ អសមាហិតំ វា ចិត្តំ អសមាហិតំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ ៥

ទោះចិត្តតម្កល់នៅមាំដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តតម្កល់នៅមាំ” ទោះចិត្តមិន តម្កល់នៅមាំ ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តមិនតម្កល់នៅមាំ” ។

វិមុត្តំ វា ចិត្តំ វិមុត្តំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ អវិមុត្តំ វា ចិត្តំ អវិមុត្តំ ចិត្តន្តិ បដានាតិ ៥

ទោះចិត្តផុតស្រឡះ ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តផុតស្រឡះ” ទោះចិត្តមិនផុត ស្រឡះ ដឹងច្បាស់ថា “ចិត្តមិនផុតស្រឡះ” ។

តតិ អប្បត្តំ វា ចិត្តេ ចិត្តានុបសវ្វី វិហរេតិ ពហិទ្ធា វា ចិត្តេ ចិត្តា- ានុបសវ្វី វិហរេតិ អប្បត្តពហិទ្ធា វា ចិត្តេ ចិត្តានុបសវ្វី វិហរេតិ សមុទ្ទយ-

**ធម្មានុបសវ្វី វា ចិត្តស្វី វិហារតិវយធម្មានុបសវ្វី វា ចិត្តស្វី វិហារតិ
សមុទយវយធម្មានុបសវ្វី វា ចិត្តស្វី វិហារតិ ២ អតិ ចិត្តនិ វា បនស្ស
សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវទេវ ព្យាណមត្តាយ បតិស្សតិមត្តាយ
អនិស្សិតោ ច វិហារតិ ន ច ភិក្ខុ លោកេ ខ្លាធិយតិ ២**

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវចិត្តក្នុងចិត្តជាខាងក្នុង(របស់ខ្លួន)
ដូច្នោះផង ពិចារណាយើញរឿយៗនូវចិត្តក្នុងចិត្តជាខាងក្រៅ (របស់អ្នក
ដទៃ) ផង ពិចារណាយើញរឿយៗ នូវចិត្តក្នុងចិត្តទាំងខាងក្នុង ទាំងខាង
ក្រៅផង ពិចារណាយើញរឿងៗ នូវធម៌ដែលប្រជុំកើតឡើងក្នុងចិត្តផង
ពិចារណាយើញរឿយៗនូវធម៌ដែលប្រជុំកើតឡើង ទាំងធម៌ដែលសូន្យទៅ
ក្នុងចិត្តផង ម្យ៉ាងទៀតស្មារតីរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ផ្ទុះឡើងចំពោះថា គ្រាន់តែ
ជាចិត្ត (មិនមែនសត្វ មិនមែនបុគ្គលមិនមែនស្រ្តី និងបុរសជាដើម) ល្មម
តែកំណត់ដើម្បីឲ្យចម្រើនប្រាជ្ញា ដើម្បីឲ្យចម្រើនស្មារតីប៉ុណ្ណោះផង មាន
ចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហានិងទិដ្ឋិផង មិនប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួច
ក្នុងលោកផង ។

ឯវំ ខោ តិក្ខុវេ តិក្ខុ ចិត្តេ ចិត្តានុបសវ្វី វិហារតិ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាយើញ
រឿយៗ នូវចិត្តក្នុងចិត្ត ។

“ចិត្តានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ”
(ចិត្តានុបស្សនាសតិបដ្ឋាន ចប់)

ធម្មានុបស្សនា សតិបដ្ឋាន

((មាតិកា ៥ បញ្ចៈ))

កថព្ភា តិក្ខុវេ តិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហារតិ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុង
ធម៌ទាំងឡាយ ?

១- និវរណេសុ

ឥធម តិក្ខុវេ តិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហារតិ បញ្ចសុ
និវរណេសុ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាយើញរឿយៗ
នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គឺ និវរណៈ ៥ ។

កថព្ភា តិក្ខុវេ តិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហារតិ បញ្ចសុ
និវរណេសុ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុង
ធម៌ទាំងឡាយ គឺ និវរណៈ ៥ ?

ឥធម តិក្ខុវេ តិក្ខុ សន្តំ វា អប្បត្តំ កាមច្ចន្តំ អត្តិ មេ អប្បត្តំ
កាមច្ចន្តោតិ បដានាតិ អសន្តំ វា អប្បត្តំ កាមច្ចន្តំ នត្តិ មេ អប្បត្តំ
កាមច្ចន្តោតិ បដានាតិ យថា ច អនុប្បន្តស្ស កាមច្ចន្តស្ស ឧប្បានោ
ហោតិ តព្ភា បដានាតិ យថា ច ឧប្បន្តស្ស កាមច្ចន្តស្ស បហានំ ហោតិ

**ភក្កា បដានាតិ យថា ច បហិនស្ស កាមច្ចន្តស្ស អាយតី អនុប្បារទោ
ហោតិ ភក្កា បដានាតិ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទោះកាមច្ចន្តៈមាននៅ
ក្នុងខ្លួន ដឹងច្បាស់ថា “កាមច្ចន្តៈមាននៅក្នុងខ្លួនរបស់អញ” ទោះកាមច្ចន្តៈ
មិនមាននៅក្នុងខ្លួនដឹងច្បាស់ថា “កាមច្ចន្តៈមិនមាននៅក្នុងខ្លួនរបស់អញ”
ម្យ៉ាងទៀត កិរិយាកើតឡើងនៃកាមច្ចន្តៈ ដែលមិនទាន់កើតឡើងដោយ
ហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង កិរិយាលះបង់នូវកាមច្ចន្តៈ
ដែលកើតឡើងហើយដោយហេតុឯណាក៏ដឹង ច្បាស់នូវហេតុនោះ
ផងកិរិយាមិនកើតទៅទៀតនៃកាមច្ចន្តៈ ដែលលះបង់បានហើយដោយ
ហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង ។

**សន្តំ ចា អដ្ឋត្តំ ព្យាធានំ អត្ថិ មេ អដ្ឋត្តំ ព្យាធានោតិ បដានាតិ
អសន្តំ ចា អដ្ឋត្តំ ព្យាធានំ នត្ថិ មេ អដ្ឋត្តំ ព្យាធានោតិ បដានាតិ យថា
ច អនុប្បន្តស្ស ព្យាធានស្ស ឧប្បារទោ ហោតិ ភក្កា បដានាតិ យថា ច
ឧប្បន្តស្ស ព្យាធានស្ស បហានំ ហោតិ ភក្កា បដានាតិ យថា ច
បហិនស្ស ព្យាធានស្ស អាយតី អនុប្បារទោ ហោតិ ភក្កា បដានាតិ ២**

ទោះព្យាបាទមាននៅក្នុងខ្លួន ដឹងច្បាស់ថា “ព្យាបាទមាននៅក្នុងខ្លួន
របស់អញ” ទោះព្យាបាទមិនមាននៅក្នុងខ្លួន ដឹងច្បាស់ថា “ព្យាបាទមិន
មាននៅក្នុងខ្លួនរបស់អញ” ម្យ៉ាងទៀត កិរិយាកើតឡើងនៃព្យាបាទដែល
មិនទាន់កើតឡើងដោយហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង កិរិយា
លះបង់នូវព្យាបាទ ដែលកើតឡើងហើយដោយហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់
នូវហេតុនោះផង កិរិយាមិនកើតទៅទៀតនៃព្យាបាទ ដែលលះបង់បាន
ហើយដោយហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង ។

សន្តំ ចា អដ្ឋត្តំ ចីនមិទ្ធិ អត្ថិ មេ អដ្ឋត្តំ ចីនមិទ្ធិ បដានាតិ

**អសន្តំ ចា អដ្ឋត្តំ មីនមិទ្ធិ នតិ មេ អដ្ឋត្តំ មីនមិទ្ធិនិ បដានាតិ យថា ច
អនុប្បន្តស្ស មីនមិទ្ធិស្ស ឧប្បានោ ហោតិ តព្ភា បដានាតិ យថា ច
ឧប្បន្តស្ស មីនមិទ្ធិស្ស បហានំ ហោតិ តព្ភា បដានាតិ យថា ច
បហិនស្ស មីនមិទ្ធិស្ស អាយតី អនុប្បានោ ហោតិ តព្ភា បដានាតិ ២**

ទោះច្រើនមិទ្ធិមាននៅក្នុងខ្លួន ដឹងច្បាស់ថា “ច្រើនមិទ្ធិមាននៅក្នុងខ្លួន
របស់អញ” ទោះច្រើនមិទ្ធិមិនមាននៅក្នុងខ្លួន ដឹងច្បាស់ថា “ច្រើនមិទ្ធិមិន
មាននៅក្នុងខ្លួនរបស់អញ” ម្យ៉ាងទៀត កិរិយាកើតឡើងនៃច្រើនមិទ្ធិដែល
មិនទាន់កើតឡើងដោយហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង កិរិយា
លះបង់នូវច្រើនមិទ្ធិ ដែលកើតឡើងហើយដោយហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់
នូវហេតុនោះផងកិរិយាមិនកើតទៅទៀតនៃច្រើនមិទ្ធិ ដែលលះបង់បាន
ហើយដោយហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង ។

**សន្តំ ចា អដ្ឋត្តំ វិចិកិច្ចំ អតិ មេ អដ្ឋត្តំ វិចិកិច្ចាតិ បដានាតិ
អសន្តំ ចា អដ្ឋត្តំ វិចិកិច្ចំ នតិ មេ អដ្ឋត្តំ វិចិកិច្ចាតិ បដានាតិ យថា ច
អនុប្បន្តាយ វិចិកិច្ចាយ ឧប្បានោ ហោតិ តព្ភា បដានាតិ យថា ច
ឧប្បន្តាយ វិចិកិច្ចាយ បហានំ ហោតិ តព្ភា បដានាតិ យថា ច
បហិនាយ វិចិកិច្ចាយ អាយតី អនុប្បានោ ហោតិ តព្ភា បដានាតិ ២**

ទោះវិចិកិច្ចាមាននៅក្នុងខ្លួន ដឹងច្បាស់ថា “វិចិកិច្ចា មាននៅក្នុងខ្លួន
របស់អញ” ទោះវិចិកិច្ចាមិនមាននៅក្នុងខ្លួន ដឹងច្បាស់ថា “វិចិកិច្ចាមិនមាន
នៅក្នុងខ្លួនរបស់អញ” ម្យ៉ាងទៀត កិរិយាកើតឡើងនៃវិចិកិច្ចាដែលមិន
ទាន់កើតឡើងដោយហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង កិរិយាលះ
បង់នូវវិចិកិច្ចា ដែលកើតឡើងហើយដោយហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវ
ហេតុនោះផង ។ កិរិយាមិនកើតទៅទៀតនៃវិចិកិច្ចាដែលលះបង់បាន
ហើយដោយហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង ។

ឥតិ អង្គត្តំ វា ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្វី វិហារតិ ពហិទ្ឋា វា ធម្មេសុ
សម្មានុបសវ្វី វិហារតិ អង្គត្តពហិទ្ឋា វា ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្វី វិហារតិ
សមុទយធម្មានុបសវ្វី វា ធម្មេសុ វិហារតិ វយធម្មានុបសវ្វី វា ធម្មេសុ
វិហារតិ សមុទយវយធម្មានុបសវ្វី វា ធម្មេសុ វិហារតិ អត្តិ ធម្មាតិ វា
បនសវ្វ សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវនេវ ព្យាណមគ្គាយ បតិសវ្វតិ-
មគ្គាយ ២ អនិសវ្វិតោ ច វិហារតិ ន ច កិញ្ចិ លោកេ ខុទានិយតិ ២

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង
(របស់ខ្លួន) ដូច្នោះផង ពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ
ខាងក្រៅ(របស់អ្នកដទៃ) ផង ពិចារណាយើញរឿយៗនូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំង
ឡាយ ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅផងពិចារណា យើញរឿយៗ នូវធម៌
ដែលប្រជុំកើតឡើងក្នុងធម៌ទាំងឡាយផងពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌
ដែលសូន្យទៅក្នុងធម៌ទាំងឡាយផង ពិចារណាយើញរឿយៗនូវធម៌ដែល
ប្រជុំកើតឡើង ទាំងធម៌ដែលសូន្យទៅក្នុងធម៌ទាំងឡាយផង ។ ម្យ៉ាង
ទៀតស្មារតីរបស់ភិក្ខុនោះក៏ផ្ទុះឡើងចំពោះថា “គ្រាន់តែជាធម៌ទាំងឡាយ
(មិនមែនសត្វ មិនមែនបុគ្គល មិនមែនស្រ្តី និងបុរសជាដើម) ល្មមតែ
កំណត់ ដើម្បីឲ្យចម្រើនប្រាជ្ញា ដើម្បីឲ្យចម្រើនស្មារតីប៉ុណ្ណោះផង ។មាន
ចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិផង មិនប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួច
ក្នុងលោកផង ។

**ឯវម្បិ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មេសុធម្មានុបសវ្វី វិហារតិ បញ្ចសុ
និវរណេសុ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាយើញ
រឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គឺនវរណៈ ៥ ។

“និវរណបព្វំ និដ្ឋិតិ”
(ព្យកថវរណៈ ចប់)

២- ខន្ធបព្វ

**បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្ថី វិហារតិ បព្វាសុ
ខុបាទានក្ខន្ធសុ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គឺ ឧបាទានក្ខន្ធ ៥ ។

**កថព្វា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្ថី វិហារតិ បព្វាសុ
ខុបាទានក្ខន្ធសុ ?**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ “ដូចម្តេចភិក្ខុពិចារណាលើញរឿយៗ នូវធម៌ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គឺឧបាទានក្ខន្ធ ៥” ?

**ឥធ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥតិ រូបំ ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ ឥតិ រូបស្ស
អត្ថទមោ ឥតិ វេទនា ឥតិ វេទនាយ សមុទយោ ឥតិ វេទនាយ
អត្ថទមោ ឥតិ សញ្ញា ឥតិ សញ្ញាយ សមុទយោ ឥតិ សញ្ញាយ
អត្ថទមោ ឥតិ សង្ខារា ឥតិ សង្ខារានំ សមុទយោ ឥតិ សង្ខារានំ
អត្ថទមោ ឥតិ វិញ្ញាណំ ឥតិ វិញ្ញាណស្ស សមុទយោ ឥតិ
វិញ្ញាណស្ស អត្ថទមោតិ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ (ដឹងច្បាស់ដូច្នោះថា)រូប មានប៉ុណ្ណោះ ធម៌ដែលជាដែនរលត់ទៅនៃរូបមានប៉ុណ្ណោះ វេទនាមាន ប៉ុណ្ណោះ ធម៌ដែលជាដែនកើតឡើងនៃវេទនាមានប៉ុណ្ណោះ សញ្ញាមាន ប៉ុណ្ណោះ ធម៌ដែលជាដែនកើតឡើងនៃសញ្ញាមានប៉ុណ្ណោះ ធម៌ដែលជាដែន រលត់ទៅនៃសញ្ញាមានប៉ុណ្ណោះ សង្ខារទាំងឡាយមានប៉ុណ្ណោះ ធម៌ដែលជា ដែនកើតឡើង នៃសង្ខារទាំងឡាយមានប៉ុណ្ណោះ ធម៌ដែលជាដែនរលត់ ទៅនៃសង្ខារទាំងឡាយមានប៉ុណ្ណោះ វិញ្ញាណមានប៉ុណ្ណោះ ធម៌ដែលជា

ដែនកើតឡើងនៃវិញ្ញាណមានប៉ុណ្ណោះ ធម៌ដែលជាដែនរលត់ទៅនៃ
វិញ្ញាណមានប៉ុណ្ណោះ ។

**ឥត អដ្ឋក្តី វា ធម្មេសុ ធម្មានុបសវី វិហរេតិ ឧបេ អនិស្សិតោ ច
វិហរេតិ ន ច ភិក្ខុ លោកេ ឧបាទិយតិ ២**

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង
(របស់ខ្លួន) ដូច្នោះផង ។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហានិទិដ្ឋិ
ផង មិនប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង ។

**ឯវម្បិ ខោ តិក្ខុវេ តិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបសវី វិហរេតិ បញ្ចសុ
ឧបាទានក្ខន្ធសុ ២**

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាយើញ
រឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គឺឧបាទានក្ខន្ធផង ។

“ខន្ធបព្វំ និដ្ឋិតំ”
(ព្យកខត្ត ចប់)

៣- អាយតនបញ្ច

**បុន ចបរំ និក្ខវេ និក្ខុ ធម្មេសុធម្មានុបសវ្ថី វិហរេតិ វេសុ វេជ្ជត្តិ-
ករាហិវេសុ អាយតនេសុ ៥**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ)
ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គឺអាយតនៈ ៦ ទាំង
ខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ ។

**កថព្ភា និក្ខវេ និក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្ថី វិហរេតិ វេសុ វេជ្ជត្តិ-
ករាហិវេសុ អាយតនេសុ ?**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចភិក្ខុពិចារណាលើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុង
ធម៌ទាំងឡាយ គឺអាយតនៈ ៦ ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ ?

**ឥធិ និក្ខវេ និក្ខុ ចក្កព្ភា បដានាតិ រូបេច បដានាតិ យព្ភា តទុតយំ
បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញោជនំ តព្ភា បដានាតិ យថា ច វេនុប្បន្តស្ស
សញ្ញោជនស្ស ឧប្បានោ ហោតិ តព្ភា បដានា តិយថា ច ឧប្បន្តស្ស
សញ្ញោជនស្ស បហានំ ហោតិ តព្ភា បដានាតិ យថា ច បហិនស្ស
សញ្ញោជនស្ស អាយតី វេនុប្បានោ ហោតិ តព្ភា បដានាតិ ៥**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់នូវចក្កផង ដឹង
ច្បាស់នូវរូបារម្មណ៍ទាំងឡាយផងម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាជនៈ៧ណាដែលអា
ស្រ័យនូវចក្ក និងរូបារម្មណ៍ទាំងពីរនោះ ហើយកើតឡើងក៏ដឹងច្បាស់នូវ
សញ្ញាជនៈនោះផង កិរិយាកើតឡើងនៃសញ្ញាជនៈដែលមិនទាន់កើត
ឡើងដោយហេតុ៧ណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង កិរិយាលះបង់នូវ
សញ្ញាជនៈ ដែលកើតឡើងហើយដោយហេតុ៧ណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុ
នោះផង កិរិយាមិនកើតទៅទៀត នៃសញ្ញាជនៈដែលលះបង់បាន

ហើយដោយហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង កិរិយាមិនកើត
តទៅទៀត នៃសញ្ញាជនៈដែលលះបង់បានហើយដោយហេតុឯណា ក៏
ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង ។

សោតព្ម បដានាតិ សន្ទេ ច បដានាតិ.....

ដឹងច្បាស់នូវសោតៈផងដឹងច្បាស់នូវសទ្ធារម្មណ៍ទាំងឡាយផង...

ឃានព្ម បដានាតិ គន្លេ ច បដានាតិ.....

ដឹងច្បាស់នូវឃានៈផង. ដឹងច្បាស់នូវគន្លារម្មណ៍ទាំងឡាយផង...

ជិត្តព្ម បដានាតិ រសេ ច បដានាតិ.....

ដឹងច្បាស់នូវជិត្តផង. ដឹងច្បាស់នូវសោរម្មណ៍ទាំងឡាយផង...

កាយព្ម បដានាតិ ដោដ្ឋព្វេ ច បដានាតិ.....

ដឹងច្បាស់នូវកាយផង. ដឹងច្បាស់នូវដោដ្ឋព្វារម្មណ៍ទាំងឡាយផង..

មនព្ម បដានាតិ ធម្មេ ច បដានាតិ យព្ម តនុតយំ បដិច្ចឧប្បជ្រតិ

**សញ្ញាជនំ តព្មបដានាតិ មលម យថា ច បហិនស្ស សញ្ញាជនស្ស
អាយតី អនុប្បនោ ហោតិ តព្ម បដានាតិ ២**

ដឹងច្បាស់នូវមនោផង ដឹងច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយផង ម្យ៉ាង
ទៀត សញ្ញាជនៈ ឯណាដែលអាស្រ័យនូវមនោ និង ធម្មារម្មណ៍ទាំងពីរ
នោះហើយកើតឡើង ក៏ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាជនៈនោះផង។ល។ កិរិយា
មិនកើត តទៅទៀតនៃសញ្ញាជនៈដែលលះបង់បានហើយដោយហេតុ
ឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង ។

តតិ អដ្ឋត្តំ វា ចម្ពេសុ ធម្មានុបស្សិ វិហារតិ មលម អនិស្សិតោ ច

វិហារតិ ន ច ភិក្ខុ លោកេ ឧបាទិយតិ ២

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង
(របស់ខ្លួន) ដូច្នោះផង ។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និង

ទិដ្ឋិផង មិនប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង ។

**ឯវម្បី ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្ថី វិហារតិ ធម្មេ
អដ្ឋត្តិកពារហិវេសុ អាយតនេសុ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាយើញ
រឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយគឺអាយតនៈ ៦ ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាង
ក្រៅ ។

“អាយតនបព្វំ និដ្ឋិតំ”
(ព្រាហ្មណយតចៈ ចប់)

៤- ពោជ្ឈន្តបព្វ

**បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្ថី វិហារតិ សត្តសុ
ពោជ្ឈន្តេសុ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ)
ពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គឺពោជ្ឈន្តៈ ៧ ។

**តធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សន្តំ វា អដ្ឋត្តំ សតិសម្មោជ្ឈន្តំ អត្ថិ មេ អដ្ឋត្តំ
សតិសម្មោជ្ឈន្តោតិ បដានាតិ អសន្តំ វា អដ្ឋត្តំ សតិសម្មោជ្ឈន្តំ នត្ថិ មេ
អដ្ឋត្តំ សតិសម្មោជ្ឈន្តោតិ បដានាតិ យថា ច អនុប្បន្តស្ស សតិសម្មោ-
ជ្ឈន្តស្ស ឧប្បានោ ហោតិ តព្វ បដានាតិ យថា ច ឧប្បន្តស្ស
សតិសម្មោជ្ឈន្តស្ស តាវនាធារិម្បិ ហោតិ តព្វ បដានាតិ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទោះសតិសម្មោជ្ឈន្តៈ

មាននៅក្នុងខ្លួន ដឹងច្បាស់ថា “សតិសម្តោជ្ឈង្គៈ មាននៅក្នុងខ្លួនរបស់អញ” ទោះសតិសម្តោជ្ឈង្គៈ មិនមាននៅក្នុងខ្លួនដឹងច្បាស់ថា “សតិសម្តោជ្ឈង្គៈមិនមាននៅក្នុងខ្លួនរបស់អញ” ម្យ៉ាងទៀតកិរិយាកើតឡើងនៃសតិសម្តោជ្ឈង្គៈ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ដោយហេតុឯណាក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផងកិរិយាចម្រើនពេញបរិបូណ៌នៃសតិសម្តោជ្ឈង្គៈ ដែលកើតឡើងហើយដោយហេតុឯណាក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង ។

សន្តំ វា អដ្ឋតំ ធម្មវិចយសម្តោជ្ឈង្គំ...

ទោះធម្មវិចយសម្តោជ្ឈង្គៈមាននៅក្នុងខ្លួន...

សន្តំ វា អដ្ឋតំ វិវិយសម្តោជ្ឈង្គំ...

ទោះវិវិយសម្តោជ្ឈង្គៈមាននៅក្នុងខ្លួន...

សន្តំ វា អដ្ឋតំ បីតិសម្តោជ្ឈង្គំ...

ទោះ បីតិសម្តោជ្ឈង្គៈ មាននៅក្នុងខ្លួន...

សន្តំ វា អដ្ឋតំ បស្សទ្ធិសម្តោជ្ឈង្គំ...

ទោះបស្សទ្ធិសម្តោជ្ឈង្គៈមាននៅក្នុងខ្លួន...

សន្តំ វា អដ្ឋតំ សមាធិសម្តោជ្ឈង្គំ...

ទោះសមាធិសម្តោជ្ឈង្គៈមាននៅក្នុងខ្លួន...

សន្តំ វា អដ្ឋតំ ឧបេក្ខាសម្តោជ្ឈង្គំ អត្ថិ មេ អដ្ឋតំ ឧបេក្ខាសម្តោជ្ឈង្គំ ឆោតិ បដានាតិ អសន្តំ វា អដ្ឋតំ ឧបេក្ខាសម្តោជ្ឈង្គំ នត្ថិ មេ អដ្ឋតំ ឧបេក្ខាសម្តោជ្ឈង្គំ ឆោតិ បដានាតិ យថា ច អនុប្បន្តស្ស ឧបេក្ខាសម្តោជ្ឈង្គំស្ស ឧប្បានោហោតិ តព្វា បដានាតិ យថា ច ឧប្បន្តស្ស ឧបេក្ខាសម្តោជ្ឈង្គំស្ស តាវនាធារិម្បិ ហោតិ តព្វា បដា នាតិ ២

ទោះឧបេក្ខាសម្តោជ្ឈង្គៈ មាននៅក្នុងខ្លួនដឹងច្បាស់ថា “ឧបេក្ខាសម្តោជ្ឈង្គៈមាននៅក្នុងខ្លួនរបស់អញ” ទោះឧបេក្ខាសម្តោជ្ឈង្គៈ មិនមាន

នៅក្នុងខ្លួនរបស់អញ” ម្យ៉ាងទៀត កិរិយាកើតឡើងនៃ ឧបេក្ខាសម្តោជ្ឈង្គៈ ដែលមិនទាន់កើតឡើងដោយហេតុឯណាក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះ ផង កិរិយាចម្រើនពេញបរិបូណ៌នៃឧបេក្ខាសម្តោជ្ឈង្គៈ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុឯណា ក៏ដឹងច្បាស់នូវហេតុនោះផង ។

ឥតិ អដ្ឋត្តំ វា ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្វិ វិហរេតិ មលម អនិសវ្វិតោ ច វិហរេតិ ន ច ភិក្ខុ លោកេ ឧបាទិយេតិ ២

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង (របស់ខ្លួន) ដូច្នោះផង ។ល។ មានចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហា និង ទិដ្ឋិផងមិនប្រកៀកប្រកាន់អ្វីតិចតួចក្នុងលោកផង ។

ឯវម្បិ ខោ និក្ខវេ និក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្វិ វិហរេតិ សត្តសុ ពោជ្ឈន្តេសុ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះឯង ហៅថាភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយ ៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គឺពោជ្ឈង្គៈ ៧។

“ពោជ្ឈន្តបព្វំ និដ្ឋិតំ”
(ព្រឹកពោជ្ឈង្គៈ ចប់)
“បឋមតាណាវារោ”
(បឋមភាណាវារះ ចប់)

៥-សច្ចបញ្ច

**បុណ្យ ចបរិ និក្ខេវេ និក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរេតិ ចតុស្ក
អរិយសច្ចេសុ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅមានតទៅទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គឺអរិយសច្ចៈ ៤។

**កតមញ្ច និក្ខេវេ និក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរេតិ ចតុស្ក
អរិយសច្ចេសុ ?**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចភិក្ខុពិចារណាលើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុង ធម៌ទាំងឡាយ គឺអរិយសច្ចៈ ៤ ?

**តេធម និក្ខេវេ និក្ខុ តំទំ ទុក្ខនិ យថាត្ថតំ បដានាតិ អយំ ទុក្ខសមុទ-
យោតិ យថាត្ថតំ បដានាតិ អយំ ទុក្ខនិរោធនាតិ យថាត្ថតំ បដានាតិ
អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាតិ យថាត្ថតំ បដានាតិ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ) ដឹងច្បាស់តាមពិត ដូច្នោះថា “នេះទុក្ខ” ដឹងច្បាស់តាមពិត ដូច្នោះថា “នេះធម៌ជាដែនកើតឡើង នៃទុក្ខ” ដឹងច្បាស់តាមពិតដូច្នោះថា “នេះធម៌ជាទីរលត់ទៅនៃទុក្ខ” ដឹង ច្បាស់តាមពិតដូច្នោះថា “នេះដំណើរទៅកាន់ធម៌ជាទីរលត់ទៅនៃទុក្ខ” ។

ទុក្ខសច្ច

កតមញ្ច និក្ខេវេ ទុក្ខំអរិយសច្ចំ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា? “ទុក្ខអរិយសច្ចៈ”?

**ជាតិមិ ទុក្ខា ជរាមិ ទុក្ខា មរណម្បិ ទុក្ខំ សោកកមរិទេវទុក្ខនោ-
មនស្សធាយាសាមិ ទុក្ខា អប្បិយេហិ សម្បយោគោ ទុក្ខោ មិយេហិ
វិប្បយោគោ ទុក្ខោ យម្បិច្ឆំ ន លភតិ តម្បិ ទុក្ខំ សច្ចិត្តេន
បព្ពានានក្ខន្ធា ទុក្ខា ២**

កំណើត ចាត់ថាជាទុក្ខ១ សេចក្តីចាស់ចាត់ថា ជាទុក្ខ១ សេចក្តី
ស្លាប់ ចាត់ថាជាទុក្ខ១ សេចក្តីសោក ចាត់ថាជាទុក្ខ១ សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល
ចាត់ថាជាទុក្ខ១ សេចក្តីលំបាកកាយ ចាត់ថាជាទុក្ខ១ សេចក្តីអាក់អន់ចិត្ត
ចាត់ថាជាទុក្ខ១ សេចក្តីខ្លោចផ្សាចិត្តចាត់ថាជាទុក្ខ១ កិរិយាជួបប្រសព្វ
ដោយទុក្ខ១ កិរិយាព្រាត់ប្រាស ចាកសត្វ និងសង្ខារទាំង
ឡាយដែលជាទីស្រឡាញ់ ចាត់ថាជាទុក្ខ១ ប្រាថ្នានូវហេតុឯណាមិនបាន
នូវហេតុនោះ ចាត់ថាជាទុក្ខ១ ដោយបង្រួមមកឧបាទានក្ខន្ធទាំងឡាយ៥
ចាត់ថាជាទុក្ខ១ ។

កតមា ច និក្ខេវេ ជាតិ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “កំណើត” ?

**យា ភេសំ ភេសំ សត្តានំ តម្បិ តម្បិ សត្តនិកាយេ ជាតិ សព្វាតិ
ឱក្កន្តិ និព្វត្តិ អតិនិព្វត្តិ ខន្ធនំ ធាតុតារោ អាយតនានំ បដិលាភោ អយំ
តុច្ចតិ និក្ខេវេ ជាតិ ២**

កិរិយាកើតឯណា កិរិយាកើតព្រមឯណា កិរិយាយាងចុះកាន់គតិ
ឯណា កិរិយាប្រព្រឹត្តទៅមិនដាច់ឯណាកិរិយាកើតប្រាកដ នៃខន្ធទាំង
ឡាយឯណា កិរិយាបានចំពោះនូវអាយតនៈទាំងឡាយណា នៃសត្វទាំង
ឡាយនោះៗ ក្នុងពួកនៃសត្វនោះៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយនេះតថាគត
ចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “កំណើត” ។

កតមា ច និក្ខេវេ ជរា ?

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “សេចក្តីចាស់” ?

យោ តេសំ តេសំ សក្កានំ តម្មិ តម្មិ សក្កនិកាយេ ជំរា ជីវណតា ខណ្ឌិច្ចំ វលិតចតា អាយុនោ សំហានិ ឥន្ទ្រិយានំ បរិធាកោ អយំ វុច្ចតិ តិក្ខុវេ ជំរា ។

សេចក្តីគ្រាំគ្រាងណា ភាពដែលគ្រាំគ្រាងណា ភាពដែលធ្មេញបាក់ ឯណា កិរិយាថយទៅនៃអាយុឯណា កិរិយាទ្រោមទៅនៃឥន្ទ្រិយ ទាំង ឡាយឯណា នៃសត្វទាំងឡាយនោះៗ ក្នុងពួកនៃសត្វ នោះៗ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយនេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “សេចក្តីចាស់” ។

កតមញ្ច តិក្ខុវេ មរណំ ?

ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយដូចម្តេចហៅថា “សេចក្តីស្លាប់” ?

យោ តេសំ តេសំ សក្កានំ តម្មា តម្មា សក្កនិកាយា ចុតិ ចចនតា តេនោ អន្តរដានំ មច្ចុមរណំ កាលបរិកិរិយា ខន្ធានំ តេនោ កន្ស៊ីវរស្ស វិក្ខេវោ ជីវិតិន្ទ្រិយស្ស ឧបច្ចេនោ ឥនំ វុច្ចតិ តិក្ខុវេ មរណំ ។

កិរិយាយ្លាតទៅឯណា ភាពនៃកិរិយាយ្លាតទៅឯណាកិរិយាបែក ធ្លាយទៅឯណា កិរិយាបាត់បង់ទៅឯណា សេចក្តីស្លាប់ដោយមច្ចុឯណា កិរិយាធ្វើនូវមរណកាលឯណា កិរិយាបែកធ្លាយនៃខន្ធទាំងឡាយឯណា កិរិយាដាក់ចុះនូវអត្តភាពឯណា កិរិយាផ្តាច់បង់នូវ ជីវិតិន្ទ្រិយឯណា នៃ សត្វទាំងឡាយនោះៗ ចាកពួកនៃសត្វនោះៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ តថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “សេចក្តីស្លាប់” ។

កតមោ ច តិក្ខុវេ សោកោ ?

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “សេចក្តីសោក” ?

យោ ខោ តិក្ខុវេ អញ្ញាតវញ្ញាតវេន ព្យាសវេន សមណ្ឌគតស្ស អញ្ញាតវញ្ញាតវេន ទុក្ខបម្រេន ផុដ្ឋស្ស សោកោ សោចនា សោចិត្តំ

អន្លោបរិសោកោ អយំ វុច្ចតិ និក្ខេវេ សោកោ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសោកស្តាយឯណាសេចក្តីស្រងេះស្រងោចឯណា ភាពដែលសោកស្តាយឯណាសេចក្តីរឹងស្លុតក្នុងចិត្តឯណា សេចក្តីក្រៀមក្រំក្នុងចិត្តឯណានៃសត្វដែលប្រកបហើយ ដោយសេចក្តីវិនាសណាមួយដែលហេតុនៃសេចក្តីទុក្ខណាមួយពាលត្រូវហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយនេះតថាគត ចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “សេចក្តីសោក” ។

កតមោ ច និក្ខេវេ បរិនេវោ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល” ?

យោ ខោ និក្ខេវេ អន្តរាណ្តរាណេ ព្យាសនេន សមន្តាគតស្ស អន្តរាណ្តរាណេ ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស អាទេវោ បរិនេវោ អាទេវនា បរិនេវនា អាទេវិតត្ថំ បរិនេវិតត្ថំ អយំ វុច្ចតិ និក្ខេវេ បរិនេវោ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សភាពដែលទូញរកឯណាសភាពដែលទូញរៀបរាប់ឯណា កិរិយាទ្រូកឯណា កិរិយាទូញរៀបរាប់ឯណា ភាពដែលដែលទូញរកឯណា ភាពដែលទូញរៀបរាប់ឯណា នៃសត្វដែលប្រកបហើយ ដោយសេចក្តីវិនាសណាមួយ ដែលហេតុនៃសេចក្តីទុក្ខណាមួយពាលត្រូវហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល” ។

កតមណ្ឌ និក្ខេវេ ទុក្ខំ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “សេចក្តីលំបាកកាយ” ?

យំ ខោ និក្ខេវេ កាយិកំ ទុក្ខំ កាយិកំ អសាតិ កាយសម្មស្សជំ ទុក្ខំ អសាតិ វេទយិកំ ឥនំ វុច្ចតិ និក្ខេវេ ទុក្ខំ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីលំបាកប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយឯណា សេចក្តីមិនត្រេកអរប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយឯណាកិរិយាសោយអារម្មណ៍ ជា

ទុក្ខ មិនជាទីត្រេកអរដែលកើតអំពីកាយសម្មស្សងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “សេចក្តីលំបាកកាយ” ។

កតមព្ភា និក្ខវេ នោមនស្សំ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “សេចក្តីអាក់អន់ចិត្ត” ?

យំ ខោ និក្ខវេ ចេតសិកំ ទុក្ខំ ចេតសិកំ អសាតំ ចេតោសម្មស្ស្រិ

ទុក្ខំ អសាតំ ចេទយិតំ ឥទំ ចុច្ចតិ និក្ខវេ នោមនស្សំ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីលំបាកប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តឯណាសេចក្តី មិនត្រេកអរប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តឯណា កិរិយាសោយអារម្មណ៍ជាទុក្ខ មិនជាទី ត្រេកអរ ដែលកើតអំពីចិត្តសម្មស្សងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយនេះ តថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “សេចក្តីអាក់អន់ចិត្ត” ។

កតមោ ច និក្ខវេ ខុធាយាសោ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “សេចក្តីខ្លោចផ្សាចិត្ត” ?

យោ ខោ និក្ខវេ អញ្ញាតញ្ញាតនេន ព្យាសនេន សមន្តាគតស្ស

អញ្ញាតញ្ញាតនេន ទុក្ខំ ធម្មេន ផុដ្ឋស្ស អាយាសោ ខុធាយាសោ

អាយាសិតត្តំ ខុធាយាសិតត្តំ អយំ ចុច្ចតិ និក្ខវេ ខុធាយាសោ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីតានតឹងក្នុងចិត្តឯណាសេចក្តីខ្លោចផ្សា ក្នុងចិត្តឯណា ភាពដែលតានតឹងក្នុងចិត្តឯណាភាពដែលខ្លោចផ្សាក្នុងចិត្ត ឯណា នៃសត្វដែលប្រកបហើយដោយសេចក្តីវិនាសណាមួយ ដែលហេតុ នៃសេចក្តីទុក្ខណាមួយពាល់ត្រូវហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគត ចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “សេចក្តីខ្លោចផ្សាចិត្ត” ។

កតមោ ច និក្ខវេ អប្បិយេហិ សម្មយោគោ ទុក្ខោ ?

ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “កិរិយាជួបប្រសព្វដោយសត្វ និងសង្ខារទាំងឡាយមិនជាទីស្រីឡាញ់ជាទុក្ខ” ?

ឥធន និក្ខេបេ យស្ស តេ ហោន្តិ អនិដ្ឋា អកន្តា អមនាធា រុធា សន្តា គន្តា រតោ ឆោដ្ឋញ្ញា យេ វា បនស្ស តេ ហោន្តិ អនត្តកាមា អហិតកាមា អដាសុកាមា អយោគក្ខេមកាមា យាតេហិ សំគតំ សមាគមោ សមោធានំ មិស្សីតារោ អយំ តុច្ឆតិ និក្ខេបេ អប្បិយេហិ សម្បយោគោ ទុក្ខោ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រូបារម្មណ៍ សទ្ធារម្មណ៍ គន្ធារម្មណ៍ រសារម្មណ៍ ផោដ្ឋញ្ញារម្មណ៍ ទាំងឡាយឯណា ក្នុងលោកនេះ ដែលមិនជាទីប្រាថ្នា មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត ពុំនោះសោត ជនទាំងឡាយឯណា ដែលមានប្រាថ្នានូវកម្មមិនចម្រើន មានប្រាថ្នានូវកម្មមិនជាប្រយោជន៍ មានប្រាថ្នានូវកម្ម ដែលមិនក្សេមក្សាយោគៈ កិរិយាដើររួមគ្នាឯណា កិរិយាមកជួបគ្នាឯណា កិរិយាប្រជុំគ្នាឯណា ភាពជាអ្នកច្រឡំក្រឡំគ្នា ឯណា ដោយអារម្មណ៍ទាំងឡាយនោះ។ ដោយជនទាំងឡាយនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “កិរិយាជួបប្រសព្វដោយសត្វនិងសង្ខារទាំងឡាយមិនជាទីស្រឡាញ់ជាទុក្ខ” ។

កតមោ ច និក្ខេបេ មិយេហិ វិប្បយោគោ ទុក្ខោ ?

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយដូចម្តេចហៅថា “កិរិយាព្រាត់ប្រាសចាកសត្វនិងសង្ខារទាំងឡាយជាទីស្រឡាញ់ជាទុក្ខ” ?

ឥធន និក្ខេបេ យស្ស តេ ហោន្តិ ឥដ្ឋា កន្តា មនាធា រុធា សន្តា គន្តា រតោ ឆោដ្ឋញ្ញា យេ វា បនស្ស តេ ហោន្តិ អត្តកាមា ហិតកាមា ដាសុកាមា យោគក្ខេមកាមា មាតា វា មិតា វា តាតាវា ភតិណី វា មិត្តា វា អមច្ឆា វា ញាតិលោហិតា វា យា តេហិ អសំគតំ អសមាគមោ អសមោធានំ អមិស្សីតារោ អយំ តុច្ឆតិ និក្ខេបេ មិយេហិ វិប្បយោគោ ទុក្ខោ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រូបារម្មណ៍ សទ្ទារម្មណ៍ គន្ធារម្មណ៍ រសារម្មណ៍ ផោដ្ឋញ្ញរម្មណ៍ទាំងឡាយឯណាក្នុងលោកនេះ ដែលជាទីប្រាថ្នា ជាទី ត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្តពុំនោះសោត ជនទាំងឡាយឯណា ដែលមានប្រាថ្នា នូវកម្មដែលចម្រើន មានប្រាថ្នានូវកម្មជាប្រយោជន៍ មានប្រាថ្នានូវកម្មជាទី សប្បាយ មានប្រាថ្នានូវកម្មដែលក្សេមក្សាយទោះមាតាក្តី បិតាក្តី បងប្អូនប្រុសក្តី បងប្អូនស្រីក្តី មិត្តក្តី អាមាត្យក្តី ញាតិសាលាហិតក្តី កិរិយា មិនបានដើររួមគ្នាឯណា កិរិយាមិនបានមកជួបគ្នាឯណា កិរិយាមិនបាន ប្រជុំគ្នាឯណា ភាពជាអ្នកមិនបានច្រឡំច្រឡំគ្នាឯណា ដោយអារម្មណ៍ ទាំងឡាយនោះៗ ដោយជនទាំងឡាយនោះៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ តថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “កិរិយាព្រាត់ប្រាសចាកសត្វ និងសង្ខារទាំង ឡាយជាទីស្រឡាញ់ជាទុក្ខ” ។

កតមញ្ញ ភិក្ខុវេ យម្បិច្ឆំ ន លភតិ តម្បិ ទុក្ខំ ?

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “ប្រាថ្នានូវហេតុឯណាមិនបាន នូវហេតុនោះ ជាទុក្ខ” ?

ជាតិធម្មានំ ភិក្ខុវេ សក្កានំ ឯវំ ឥច្ឆា ខុប្បជ្ជតិ អហោ វត មយំ ន ជាតិធម្មា អស្សាម ន ច វត នោ ជាតិ អាគច្ឆេយ្យានិ ន ខោ បនេតំ ឥច្ឆាយ បត្តព្វំ ឥទម្បិ យម្បិច្ឆំ ន លភតិ តម្បិ ទុក្ខំ ម

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រាថ្នាកើតឡើងដល់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានកំណើតជាធម្មតាយ៉ាងនេះថា “អើហ្ន៎! សូមឲ្យយើងទាំងឡាយ កុំគប្បីជាអ្នកមានកំណើតជាធម្មតាពុំនោះសោតកំណើត កុំគប្បីជាអ្នកមក ដល់យើងទាំងឡាយ” ហើយហេតុនោះក៏សត្វទាំងឡាយ មិនគប្បីដល់ តាមសេចក្តីប្រាថ្នាមែនពិត នេះម្យ៉ាងឈ្មោះថា “ប្រាថ្នានូវហេតុឯណាមិន បាននូវហេតុនោះ ជាទុក្ខ” ។

ជរាធម្មានំ ភិក្ខុវេ សក្កានំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (សេចក្តីប្រាថ្នាកើតឡើង) ដល់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានសេចក្តីចាស់ ជាធម្មតា...

ព្យាធិធម្មានំ និក្ខេវេ សក្កានំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (សេចក្តីប្រាថ្នាកើតឡើង) ដល់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានសេចក្តីឈឺចាប់ ជាធម្មតា...

មរណធម្មានំ និក្ខេវេ សក្កានំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (សេចក្តីប្រាថ្នាកើតឡើង) ដល់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា...

សោកបរិទេវទុក្ខនោមនស្សុធាយាសធម្មានំ និក្ខេវេ សក្កានំ ឯវំ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ អហោ វត មយំ ន សោកបរិទេវទុក្ខនោមនស្សុធាយាសធម្មា អស្សាម ន ច វត នោ សោកបរិទេវទុក្ខនោមនស្សុធាយាសា អាគច្ឆេយ្យន្តិ ន ខោ បនេតំ ឥច្ឆាយ បត្តព្វំ ឥទម្បិ យម្បិច្ឆំ ន លតតិ តម្បិ ទុក្ខំ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រាថ្នាកើតឡើងដល់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានសេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួលសេចក្តីលំបាកកាយ សេចក្តី អាក់អន់ចិត្ត និងសេចក្តីខ្លោចផ្សាចិត្តជាធម្មតាយ៉ាងនេះថា “អើហ្ន៎! សូមឲ្យ យើងទាំងឡាយ កុំគប្បីជាអ្នកមានសេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួលសេចក្តី លំបាកកាយ សេចក្តីអាក់អន់ចិត្ត និងសេចក្តីខ្លោចផ្សាចិត្តជាធម្មតា ពុំនោះ សោត សេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួលសេចក្តីលំបាកកាយ សេចក្តីអាក់ អន់ចិត្ត និងសេចក្តីខ្លោចផ្សាចិត្តទាំងឡាយ កុំគប្បីមកដល់យើងទាំង ឡាយឡើង” ហើយហេតុនោះ ក៏សត្វទាំងឡាយមិនគប្បីដល់តាមសេចក្តី ប្រាថ្នាមែនពិត នេះម្យ៉ាងឈ្មោះថា” ប្រាថ្នានូវហេតុឯណាមិនបាននូវហេតុ នោះ ជាទុក្ខ” ។

កតមេ ច ភិក្ខុវេ សង្ខត្តេន បព្ពានានក្ខន្ធា ទុក្ខា ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “ដោយបង្រួមមកឧបាទានក្ខន្ធទាំងឡាយ ៥ ជាទុក្ខ” ?

សេយ្យប្រិទ្ធំ ? រូបុប្បាទានក្ខន្ធា វេទនុប្បាទានក្ខន្ធា សញ្ញាប្បាទានក្ខន្ធា សង្ខារុប្បាទានក្ខន្ធា វិញ្ញាណុប្បាទានក្ខន្ធា តមេ តុច្ឆន្តិ ភិក្ខុវេ សង្ខត្តេន បព្ពានានក្ខន្ធា ទុក្ខា ២

ឧបាទានក្ខន្ធទាំង ៥ នេះដូចម្តេច ?

រូប ចាត់ជាឧបាទានក្ខន្ធ ១

វេទនា ចាត់ជាឧបាទានក្ខន្ធ ១

សញ្ញា ចាត់ជាឧបាទានក្ខន្ធ ១

សង្ខារ ចាត់ជាឧបាទានក្ខន្ធ ១

វិញ្ញាណ ចាត់ជាឧបាទានក្ខន្ធ ១

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “ដោយបង្រួមមកឧបាទានក្ខន្ធទាំង ៥ ជាទុក្ខ” ។

តនំ តុច្ឆន្តិ ភិក្ខុវេ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ ២

ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “ទុក្ខអរិយសច្ចៈ” ។

“ទុក្ខសច្ចំ និដ្ឋិតំ”

(ទុក្ខសច្ចៈ ចប់)

សម្មទយសច្ចំ

កតមញ្ចុ ភិក្ខុវេ ទុក្ខសម្មទយោ អរិយសច្ចំ ?

ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “ទុក្ខសម្មទយអរិយសច្ចៈ” ?

**យាយំ តណ្ហា ធមោនោព្វវិកា នន្ទិរាគសហគតា តក្រតក្រាវនិ-
ន្ទិនី ៥**

តណ្ហាឯណា ដែលមានកិរិយាធ្វើនូវភពថ្មីជាប្រក្រតីកើតរលត់ព្រម
ដោយនន្ទិរាគៈត្រេកអរចំពោះក្នុងភព នោះៗឬក្នុងអារម្មណ៍នោះៗ ។

សេយ្យម្បីនំ ? កាមតណ្ហា តវតណ្ហា វិតវតណ្ហា ៥

តណ្ហានេះដូចម្តេច ? កាមតណ្ហា សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងកាមគុណ ១
កវតណ្ហាសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងរូបភព និងអរូបភពដែលប្រកបដោយសស្ស្ត
ទិដ្ឋិ ១ វិតវតណ្ហា សេចក្តីប្រាថ្នាដែលប្រកបដោយឧច្ឆេទទិដ្ឋិ ១ ។

**សា ខោ បនេសា ភិក្ខុវេ តណ្ហា កត្ត ឧប្បជ្ឈានា ឧប្បជ្ឈតិ កត្ត
និវិសមាណ និវិសតិ ?**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តណ្ហានោះឯង កាលដែលកើតឡើងតើកើត
ឡើងក្នុងទីណា ? កាលដែលជាប់នៅ តើជាប់នៅ ក្នុងទីណា ?

**យំ នោកេ មិយ្យមំ សាត្រុមំ ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ឈានា
ឧប្បជ្ឈតិ ឯត្ត និវិសមាណ និវិសតិ ៥**

អារម្មណ៍ឯណាក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់មាន
សភាពគួរត្រេអរ តណ្ហានោះកាលដែលកើតឡើងរមែងកើតឡើងក្នុង
អារម្មណ៍នោះ កាលដែលជាប់នៅ ក៏រមែងជាប់នៅក្នុងអារម្មណ៍នោះ ។

ភិណ្ឌិ នោកេ មិយ្យមំ សាត្រុមំ ?

អារម្មណ៍អ្វីសោតក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់មាន

សភាពគួរត្រេកអរ ?

**ចក្ខុ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ឈមានា
ឧប្បជ្ឈតិ ឯត្ថ និវិសមាណា និវិសតិ ៥**

ចក្ខុបសាទក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់មានសភាពគួរ
ត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលកើតឡើងរមែងកើតឡើងក្នុងចក្ខុបសាទ
នោះ កាលដែលជាប់នៅ ក៏រមែងជាប់នៅក្នុងចក្ខុបសាទនោះ ។

សោតំ លោកេ...សោតបសាទ ក្នុងលោក...

ឃានំ លោកេ...ឃានបសាទ ក្នុងលោក...

ជីវ្ហា លោកេ...ជីវ្ហាបសាទ ក្នុងលោក...

កាយោ លោកេ...កាយបសាទ ក្នុងលោក...

**មនោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ឈមានា
ឧប្បជ្ឈតិ ឯត្ថ និវិសមាណា និវិសតិ ៥**

មនោក្នុងលោកដែលមានភាពគួរស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ
តណ្ហានោះ កាលដែលកើតឡើងរមែងកើតឡើងក្នុងមនោនោះ កាល
ដែលជាប់នៅក៏រមែងជាប់នៅក្នុង មនោនោះ។

រូធា លោកេ...រូធារម្មណំ ទាំងឡាយ ក្នុងលោក...

សន្ធា លោកេ...សន្ធារម្មណំ ទាំងឡាយ ក្នុងលោក...

គន្ធា លោកេ...គន្ធារម្មណំ ទាំងឡាយ ក្នុងលោក...

វសា លោកេ...វសារម្មណំ ទាំងឡាយ ក្នុងលោក...

ដោដ្ឋញ្ចា លោកេ...ដោដ្ឋញ្ចារម្មណំទាំងឡាយក្នុងលោក...

**ធម្មា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ឈមានា ឧប្បជ្ឈតិ
ឯត្ថ និវិសមាណា និវិសតិ**

ធម្មារម្មណំទាំងឡាយក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់

មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលកើតឡើង រមែងកើតឡើង ក្នុងធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយនោះ កាលដែលជាប់នៅ ក៏រមែងជាប់នៅក្នុង ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយនោះ ។

ចក្ខុវិញ្ញាណំ លោកេ...ចក្ខុវិញ្ញាណ ក្នុងលោក...

សោតវិញ្ញាណំ លោកេ...សោតវិញ្ញាណ ក្នុងលោក...

ឃានវិញ្ញាណំ លោកេ...ឃានវិញ្ញាណ ក្នុងលោក...

ជីវ្ហាវិញ្ញាណំ លោកេ...ជីវ្ហាវិញ្ញាណ ក្នុងលោក...

កាយវិញ្ញាណំ លោកេ...កាយវិញ្ញាណ ក្នុងលោក...

មនោវិញ្ញាណំ លោកេ មិយរូមំ សាតរូមំ ឯត្ថេសា តន្ត្រា ឧប្បជ្ជមានា

ឧប្បជ្ជតិ ឯត្ថំ និវិសមានា និវិសតិ ២ មនោវិញ្ញាណ ក្នុងលោកដែលមាន សភាពគួរស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលកើត ឡើង រមែងកើតឡើងក្នុងមនោវិញ្ញាណនោះកាលដែលជាប់នៅ ក៏រមែង ជាប់នៅក្នុងមនោវិញ្ញាណនោះ ។

ចក្ខុសម្ផស្សេន្ទ លោកេ...ចក្ខុសម្ផស្ស ក្នុងលោក...

សោតសម្ផស្សេន្ទ លោកេ...សោតសម្ផស្ស ក្នុងលោក...

ឃានសម្ផស្សេន្ទ លោកេ...ឃានសម្ផស្ស ក្នុងលោក...

ជីវ្ហាសម្ផស្សេន្ទ លោកេ...ជីវ្ហាសម្ផស្ស ក្នុងលោក...

កាយសម្ផស្សេន្ទ លោកេ...កាយសម្ផស្ស ក្នុងលោក...

មនោសម្ផស្សេន្ទ លោកេ មិយរូមំ សាតរូមំ ឯត្ថេសា តន្ត្រា

ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ ឯត្ថំ និវិសមានា និវិសតិ ២

មនោសម្ផស្សក្នុងលោក ដែលមានភាពគួរស្រឡាញ់មានសភាពគួរ ត្រេកអរ តណ្ហានោះ កាលដែលកើតឡើងរមែងកើតឡើងក្នុងមនោ សម្ផស្សនោះ កាលដែលជាប់នៅក៏រមែងជាប់នៅក្នុង មនោសម្ផស្សនោះ។

ចក្ខុសម្បស្សជា វេទនា លោកេ...

វេទនាដែលកើតអំពីចក្ខុសម្បស្ស ក្នុងលោក...

សោតសម្បស្សជា វេទនា លោកេ...

វេទនាដែលកើតអំពីសោតសម្បស្ស ក្នុងលោក...

យានសម្បស្សជា វេទនា លោកេ...

វេទនាដែលកើតអំពី យានសម្បស្ស ក្នុងលោក...

ជីវ្ហាសម្បស្សជា វេទនា លោកេ...

វេទនាដែលកើតអំពីជីវ្ហាសម្បស្ស ក្នុងលោក...

កាយសម្បស្សជា វេទនា លោកេ...

វេទនាដែលកើតអំពីកាយសម្បស្ស ក្នុងលោក...

មនោសម្បស្សជា វេទនា លោកេ មិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា

តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ ២

វេទនា ដែលកើតអំពីមនោសម្បស្ស ក្នុងលោកដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលកើតឡើងរមែងកើតឡើងក្នុងវេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្បស្សនោះ កាលដែលជាប់នៅក៏រមែងជាប់ នៅក្នុងវេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្បស្សនោះ ។

រូបសញ្ញា លោកេ...

សេចក្តីសំគាល់នូវ សទ្ធារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

សទ្ធិសញ្ញា លោកេ...

សេចក្តីសំគាល់នូវ សទ្ធារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

គន្ធិសញ្ញា លោកេ...

សេចក្តីសំគាល់នូវ គន្ធារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

វេសសញ្ញា លោកេ...

សេចក្តីសំគាល់នូវ រសារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

ដោង្គព្វសញ្ញា លោកេ...

សេចក្តីសំគាល់នូវ ជោដ្ឋញ្ញាម្មណ៍ ក្នុងលោក...

**ធម្មសញ្ញា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា
ឧប្បជ្ជតិ ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ ២**

សេចក្តីសំគាល់នូវធម្មារម្មណ៍ ក្នុងលោកដែលមានសភាពគួរ
ស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលកើតឡើង រមែង
កើតឡើងក្នុង សេចក្តីសំគាល់នូវធម្មារម្មណ៍នោះ កាលដែលជាប់នៅ
ក៏រមែងជាប់នៅក្នុងសេចក្តីសំគាល់នូវ ធម្មារម្មណ៍នោះ ។

រូបសញ្ញេតនា លោកេ...

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុង រូបារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

សន្ទសញ្ញេតនា លោកេ...

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុង សន្ទារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

គន្ធសញ្ញេតនា លោកេ...

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុង គន្ធារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

រសសញ្ញេតនា លោកេ...

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុង រសារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

ដោង្គព្វសញ្ញេតនា លោកេ...

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុង ជោដ្ឋញ្ញាម្មណ៍ ក្នុងលោក...

**ធម្មសញ្ញេតនា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា
ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ ២**

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុងធម្មារម្មណ៍ក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរ
ស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលកើតឡើង រមែង

កើតឡើងក្នុងសេចក្តីចុះចិត្ត ក្នុងធម្មារម្មណ៍នោះ កាលដែលជាប់នៅ ក៏
រមែងជាប់នៅក្នុងសេចក្តីចុះចិត្ត ក្នុងធម្មារម្មណ៍នោះ ។

រូបតណ្ហា លោកេ...

សេចក្តីចំណង់ ក្នុងរូបារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

សន្ធិតណ្ហា លោកេ...

សេចក្តីចំណង់ ក្នុងសន្ធិារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

គន្ធិតណ្ហា លោកេ...

សេចក្តីចំណង់ ក្នុងគន្ធិារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

រសតណ្ហា លោកេ...

សេចក្តីចំណង់ ក្នុងរសារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

ដោដ្ឋតណ្ហា លោកេ...

សេចក្តីចំណង់ ក្នុងដោដ្ឋញារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

ធម្មតណ្ហា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា

ឧប្បជ្ជតិ ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ

សេចក្តីចំណង់ក្នុងធម្មារម្មណ៍ក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរ
ស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលកើតឡើង រមែង
កើតឡើងក្នុងសេចក្តីចំណង់ ក្នុងធម្មារម្មណ៍នោះកាលដែលជាប់នៅ ក៏
រមែងជាប់នៅក្នុងសេចក្តីចំណង់ក្នុងធម្មារម្មណ៍នោះ ។

រូបវិតក្កោ លោកេ...

សភាពត្រិះរិះនូវរូបារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

សន្ធិវិតក្កោ លោកេ...

សភាពត្រិះរិះនូវសន្ធិារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

គន្ធិវិតក្កោ លោកេ...

សភាពត្រិះរិះនូវគន្លារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

រសវិតក្លោ លោកេ...

សភាពត្រិះរិះនូវសារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

ដោដ្ឋព្វវិតក្លោ លោកេ..

សភាពត្រិះរិះដោដ្ឋព្វារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

**ធម្មវិតក្លោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ញមានា
ឧប្បជ្ញតិ ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ ២**

សភាពត្រិះរិះ នូវធម្មារម្មណ៍ក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរ
ស្រឡាញ់ មានសភាពគយរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលកើតឡើង
រមែងកើតឡើង ក្នុងសភាពត្រិះរិះនូវធម្មារម្មណ៍នោះ កាលដែលជាប់នៅ
ក៏រមែងជាប់នៅក្នុងសភាពត្រិះរិះ នូវធម្មារម្មណ៍នោះ ។

រូបវិចារេ លោកេ...

សភាពពិចារណា នូវរូបារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

សន្តវិចារេ លោកេ...

សភាពពិចារណា នូវសទ្ធារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

គន្តវិចារេ លោកេ...

សភាពពិចារណា នូវគន្លារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

រសវិចារេ លោកេ...

សភាពពិចារណា នូវសារម្មណ៍ ក្នុងលោក...

ដោដ្ឋព្វវិចារេ លោកេ...

សភាពពិចារណា នូវដោដ្ឋព្វារម្មណ៍ ក្នុងលោក....

**ធម្មវិចារេ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ញមានា
ឧប្បជ្ញតិ ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ ២**

សភាពពិចារណា នូវធម្មារម្មណ៍ក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរ ស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលកើតឡើង រមែង កើតឡើងក្នុងសភាពពិចារណានូវធម្មារម្មណ៍នោះ កាលដែលជាប់នៅ ក៏ រមែងជាប់នៅក្នុង សភាពពិចារណានូវធម្មារម្មណ៍នោះ ។

ឥន្ទំ ចុច្ចតិ និក្ខេវេ ទុក្ខសមុទយោ អរិយសច្ចំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះគឺថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “ទុក្ខសមុទយ អរិយសច្ចៈ” ។

“សមុទយសច្ចំ និដ្ឋិតំ”

(សមុទយសច្ចៈ ចប់)

និរោធសច្ចំ

កតមញ្ចុ និក្ខេវេ ទុក្ខនិរោធខោ អរិយសច្ចំ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “ទុក្ខនិរោធ អរិយសច្ចៈ” ?

យោ តស្សាយេវ តណ្ហា អសេសវិវាគនិរោធខោ ចាកោ

បដិនិស្សក្តោ មុត្តិ អនាណយោ ២

កិរិយាលត់ទៅ នៃតណ្ហានោះ មិនមានសេសសល់ដោយអរិយមគ្គ ឯណា កិរិយាលះបង់នូវតណ្ហានោះឯណា កិរិយាលាស់ចេញចាកតណ្ហា នោះឯណា កិរិយារួចចាកតណ្ហានោះឯណា សេចក្តីមិនមានអាស័យក្នុង តណ្ហានោះឯណា (កិរិយាលត់ទៅនៃតណ្ហា ជាដើមនោះហៅថា “ទុក្ខ និរោធសច្ចៈ”) ។

សា ខោ បនេសា និក្ខេវេ តណ្ហា កត្ត បហិយ្យមានា បហិយ្យតិ

កត្ត និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ ?

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តណ្ហានោះសោត កាលដែលលោកលះបង់ តើលះបង់ក្នុងទីណា? កាលដែលរលត់ទៅវិញ តើរលត់ទៅក្នុងទីណា ?

យំ លោកេ បិយរុបំ សាតរុបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា បហិយ្យមានា បហិយ្យតិ ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ ២

អារម្មណ៍ឯណាក្នុងលោកដែលមានសភាព គួរស្រឡាញ់មាន សភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះ កាលដែលលោកលះបង់រមែងលះបង់ ក្នុង អារម្មណ៍នោះ កាលដែលរលត់ទៅវិញក៏រមែងរលត់ទៅក្នុងអារម្មណ៍ នោះ ។

កិណ្ឌិ លោកេ បិយរុបំ សាតរុបំ ?

អារម្មណ៍អ្វីសោតក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់ មាន សភាពគួរត្រេកអរ ?

ចក្កំ លោកេ បិយរុបំ សាតរុបំ វត្ថេសា តណ្ហា បហិយ្យមានា បហិយ្យតិ ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ ២

ចក្កសាទ ក្នុងលោកដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់ មានសភាពគួរ ត្រេកអរ តណ្ហានោះ កាលដែលលោកលះបង់រមែងលះបង់ ក្នុងចក្ក បសាទនោះ កាលដែលរលត់ទៅវិញ ក៏រមែងរលត់ទៅក្នុង ចក្កបសាទ នោះ។

សោតំ លោកេ...សោតបសាទ ក្នុងលោក...

យានំ លោកេ...យានបសាទ ក្នុងលោក...

ជិន្ហា លោកេ...ជិន្ហាបសាទ ក្នុងលោក...

កាយោ លោកេ...កាយបសាទ ក្នុងលោក...

មនោ លោកេ បិយរុបំ សាតរុបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា បហិយ្យមានា បហិយ្យតិ ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ ២

មនោក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់ មានសភាពគួរ
ត្រេកអរតណ្ហានោះ កាលដែលលោកលះបង់ រមែងលះបង់ក្នុងមនោនោះ
កាលដែលរលត់ទៅវិញក៏រមែង រលត់ទៅក្នុង មនោនោះ ។

រុទ្ធា លោកេ...រូបារម្មណ៍ទាំងឡាយ ក្នុងលោក...

សន្ធា លោកេ...សទ្ធារម្មណ៍ទាំងឡាយ ក្នុងលោក...

គន្ធា លោកេ...គន្ធារម្មណ៍ទាំងឡាយ ក្នុងលោក...

វសា លោកេ...វសារម្មណ៍ទាំងឡាយ ក្នុងលោក...

ដោដ្ឋញ្ញា លោកេ...ដោដ្ឋញ្ញារម្មណ៍ទាំងឡាយ ក្នុងលោក...

**ធម្មា លោកេ មិយ្យុមំ សាត្រុមំ ឯត្ថេសា តណ្ហា បហិយ្យុមាណា
បហិយ្យុតិ ឯត្ថ និរុជ្ឈមាណា និរុជ្ឈតិ ២**

ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់
មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលលោកលះបង់ រមែងលះបង់
ក្នុងធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយនោះកាលដែលរលត់ទៅវិញ ក៏រមែងរលត់ទៅ
ក្នុង ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយនោះ ។

ចក្ខុវិញ្ញាណំ លោកេ...ចក្ខុវិញ្ញាណក្នុងលោក...

សោតវិញ្ញាណំ លោកេ...សោតវិញ្ញាណក្នុងលោក...

យានវិញ្ញាណំ លោកេ...យានវិញ្ញាណក្នុងលោក...

ជិន្ហាវិញ្ញាណំ លោកេ...ជិន្ហាវិញ្ញាណក្នុងលោក...

កាយវិញ្ញាណំ លោកេ...កាយវិញ្ញាណក្នុងលោក...

**មនោវិញ្ញាណំ លោកេ មិយ្យុមំ សាត្រុមំ ឯត្ថេសា តណ្ហា
បហិយ្យុមាណា បហិយ្យុតិ ឯត្ថ និរុជ្ឈមាណា និរុជ្ឈតិ ២**

មនោវិញ្ញាណក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់មានសភាព
គួរត្រេកអរ តណ្ហានោះ កាលដែលលោកលះបង់រមែងលះបង់ក្នុងមនោ

វិញ្ញាណនោះ ។

ចក្ខុសម្បស្សេន្ទ លោកេ...ចក្កុសម្បស្សក្នុងលោក...

សោតសម្បស្សេន្ទ លោកេ...ឃានសម្បស្សក្នុងលោក...

យានសម្បស្សេន្ទ លោកេ...ឃានសម្បស្សក្នុងលោក...

ជីវ្ហាសម្បស្សេន្ទ លោកេ...ជីវ្ហាសម្បស្សក្នុងលោក...

កាយសម្បស្សេន្ទ លោកេ...កាយសម្បស្សក្នុងលោក...

**មនោសម្បស្សេន្ទ លោកេ មិយរុមំ សាតរុមំ ឯត្ថេសា តណ្ហា
បរិយាប្បមាណា បរិយាប្បតិ ឯត្ថ និរុជ្ឈមាណា និរុជ្ឈតិ ៥**

មនោវិញ្ញាណក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់មានសភាព
គួរត្រេកអរ តណ្ហានោះ កាលដែលលោកលះបង់រមែងលះបង់ក្នុងមនោ
វិញ្ញាណនោះ ។

ចក្ខុសម្បស្សេន្ទ លោកេ...ចក្កុសម្បស្សក្នុងលោក...

សោតសម្បស្សេន្ទ លោកេ...សោតសម្បស្សក្នុងលោក...

យានសម្បស្សេន្ទ លោកេ...ឃានសម្បស្សក្នុងលោក...

ជីវ្ហាសម្បស្សេន្ទ លោកេ...ជីវ្ហាសម្បស្សក្នុងលោក...

កាយសម្បស្សេន្ទ លោកេ...កាយសម្បស្សក្នុងលោក...

**មនោសម្បស្សេន្ទ លោកេ មិយរុមំ សាតរុមំ ឯត្ថេសា តណ្ហា
បរិយាប្បមាណា បរិយាប្បតិ ឯត្ថ និរុជ្ឈមាណា និរុជ្ឈតិ ៥**

មនោសម្បស្សក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់មានសភាព
គួរត្រេកអរ តណ្ហានោះ កាលដែលលោកលះបង់រមែងលះបង់ក្នុងមនោ
សម្បស្សនោះ កាលដែលរលត់ទៅវិញក៏រមែងរលត់ទៅ ក្នុងមនោសម្បស្ស
នោះ ។

ចក្ខុសម្បស្សជា វេទនា លោកេ...

វេទនាដែលកើតអំពីចក្ខុសម្បស្សក្នុងលោក...

សោតសម្បស្សជា វេទនា លោកេ...

វេទនាដែលកើតអំពីសោតសម្បស្សក្នុងលោក...

យានសម្បស្សជា វេទនា លោកេ...

វេទនាដែលកើតយានសម្បស្សក្នុងលោក...

ជីវ្ហាសម្បស្សជា វេទនា លោកេ...

វេទនាដែលកើតអំពីជីវ្ហាសម្បស្សក្នុងលោក...

កាយសម្បស្សជា វេទនា លោកេ...

វេទនាដែលកើតអំពីកាយសម្បស្សក្នុងលោក...

មនោសម្បស្សជា វេទនា លោកេ មិយរូមំ សាតរូមំ ឯត្ថេសា

តណ្ហា បរិយ្យាមាណ បរិយ្យាតិ ឯត្ថ និរុជ្ឈមាណ និរុជ្ឈតិ ២

វេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្បស្សក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលលោកលះបង់រមែងលះបង់ក្នុងវេទនា ដែលកើតអំពីមនោសម្បស្សនោះ កាលដែលរលត់ទៅវិញក៏ រមែងរលត់ទៅក្នុងវេទនា ដែលកើតអំពីមនោសម្បស្សនោះ ។

រូបសញ្ញា លោកេ...

សេចក្តីសំគាល់នូវរូបារម្មណ៍ក្នុងលោក...

សន្ទសញ្ញា លោកេ...

សេចក្តីសំគាល់នូវសន្ទារម្មណ៍ក្នុងលោក...

គន្ធសញ្ញា លោកេ...

សេចក្តីសំគាល់នូវគន្ធារម្មណ៍ក្នុងលោក...

វសសញ្ញា លោកេ...

សេចក្តីសំគាល់នូវវសារម្មណ៍ក្នុងលោក...

ដោយស្រព្វសញ្ញា លោកេ...

សេចក្តីសំគាល់នូវជោដ្ឋញ្ញាម្មណ៍ក្នុងលោក...

**ធម្មសញ្ញា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា បរិយាសនា
បរិយាសនា ឯត្ថ និរុជ្ឈាមនា និរុជ្ឈតិ ២**

សេចក្តីសំគាល់នូវធម្មារម្មណ៍ ក្នុងលោកដែលមានសភាពគួរ
ស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលលោកលះបង់
រមែងលះបង់ក្នុងសេចក្តីសំគាល់នូវធម្មារម្មណ៍នោះ កាលដែលរលត់ទៅ
វិញ ក៏រមែងរលត់ទៅក្នុងសេចក្តីសំគាល់នូវធម្មារម្មណ៍នោះ ។

រូបសញ្ញេតនា លោកេ...

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុងរូបារម្មណ៍ក្នុងលោក...

សន្តសញ្ញេតនា លោកេ...

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុងសង្ខារម្មណ៍ក្នុងលោក...

គន្ធសញ្ញេតនា លោកេ...

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុងគន្ធារម្មណ៍ក្នុងលោក...

វសសញ្ញេតនា លោកេ...

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុងវសារម្មណ៍ក្នុងលោក...

ដោយស្រព្វសញ្ញេតនា លោកេ...

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុងជោដ្ឋញ្ញាម្មណ៍ក្នុងលោក...

**ធម្មសញ្ញេតនា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា
បរិយាសនា បរិយាសនា ឯត្ថ និរុជ្ឈាមនា និរុជ្ឈតិ ២**

សេចក្តីចុះចិត្តក្នុងធម្មារម្មណ៍ ក្នុងលោកដែលមានសភាពគួរ
ស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលលោកលះបង់

រមែងលះបង់ក្នុងសេចក្តីចុះចិត្តក្នុងធម្មារម្មណ៍នោះ កាលដែលរលត់ទៅ
វិញ ក៏រមែងរលត់ទៅក្នុងសេចក្តីចុះចិត្តក្នុងធម្មារម្មណ៍នោះ ។

រូបតណ្ហា លោកេ...

សេចក្តីចំណង់ក្នុងរូបារម្មណ៍ក្នុងលោក...

សន្ទតណ្ហា លោកេ...

សេចក្តីចំណង់ក្នុងសន្ទារម្មណ៍ក្នុងលោក...

គន្ធតណ្ហា លោកេ...

សេចក្តីចំណង់ក្នុងគន្ធារម្មណ៍ក្នុងលោក...

រសតណ្ហា លោកេ...

សេចក្តីចំណង់ក្នុងរសារម្មណ៍ក្នុងលោក...

ដោដ្ឋព្វតណ្ហា លោកេ...

សេចក្តីចំណង់ក្នុងដោដ្ឋព្វារម្មណ៍ក្នុងលោក...

ធម្មតណ្ហា លោកេ មិយរូបំ សាតរូបំ ឯត្ថេសា តណ្ហា

បរិយាប្រាណា បរិយាប្រតិ ឯត្ថ និរុជ្ឈាបាណា និរុជ្ឈតិ ២

សេចក្តីចំណង់ក្នុងធម្មារម្មណ៍ ក្នុងលោកដែលមានសភាពគួរ
ស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរតណ្ហានោះ កាលដែលលោកលះបង់
រមែងលះបង់ក្នុងសេចក្តីចំណង់ ក្នុងធម្មារម្មណ៍នោះ កាលដែលរលត់ទៅ
វិញក៏រមែងរលត់ទៅក្នុងសេចក្តីចំណង់ ក្នុងធម្មារម្មណ៍នោះ ។

រូបវិតក្កោ លោកេ...

សភាពត្រិះរិះនូវរូបារម្មណ៍ក្នុងលោក...

សន្ទវិតក្កោ លោកេ...

សភាពត្រិះរិះនូវសន្ទារម្មណ៍ក្នុងលោក...

គន្ធហិតក្កោ លោកេ...

សភាពត្រិះរិះនូវគន្លារម្មណ៍ក្នុងលោក...

រសវិតក្លោ លោកេ...

សភាពត្រិះរិះនូវសារម្មណ៍ក្នុងលោក...

ដោដ្ឋព្វវិតក្លោ លោកេ...

សភាពត្រិះរិះដោដ្ឋព្វារម្មណ៍ក្នុងលោក...

ធម្មវិតក្លោ លោកេ មិយរុមំ សាតរុមំ ឯត្ថេសា តណ្ហា

បរិយ្យាណា បរិយ្យាតិ ឯត្ថ និរុដ្ឋាណា និរុដ្ឋាតិ ២

សភាពត្រិះរិះនូវធម្មារម្មណ៍ ក្នុងលោកដែលមានសភាពគួរ
ស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរ តណ្ហានោះកាលដែលលោកលះបង់
រមែងលះបង់ក្នុងសភាពត្រិះរិះនូវធម្មារម្មណ៍នោះ កាលដែលរលត់ទៅវិញ
ក៏រមែងរលត់ទៅក្នុងសភាពត្រិះរិះនូវធម្មារម្មណ៍នោះ ។

រូបវិចារោ លោកេ...

សភាពពិចារណានូវរូបារម្មណ៍ក្នុងលោក...

រូបវិចារោ លោកេ...

សភាពពិចារណានូវសទ្ទារម្មណ៍ក្នុងលោក...

គន្ធុវិចារោ លោកេ...

សភាពពិចារណានូវគន្លារម្មណ៍ក្នុងលោក...

រសវិចារោ លោកេ...

សភាពពិចារណានូវសារម្មណ៍ក្នុងលោក...

ដោដ្ឋព្វវិចារោ លោកេ...

សភាពពិចារណានូវដោដ្ឋព្វារម្មណ៍ក្នុងលោក...

ធម្មវិចារោ លោកេ មិយរុមំ សាតរុមំ ឯត្ថេសា តណ្ហា

បរិយ្យាណា បរិយ្យាតិ ឯត្ថ និរុដ្ឋាណា និរុដ្ឋាតិ ២

សភាពពិចារណានូវធម្មារម្មណ៍ ក្នុងលោក ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់ មានសភាពគួរត្រេកអរតណ្ហានោះ កាលដែលលោកលះបង់រមែងលះបង់ក្នុងភាពពិចារណា នូវធម្មារម្មណ៍នោះ កាលដែលរលត់ទៅវិញ ក៏រមែងរលត់ទៅក្នុងសភាពពិចារណានូវ ធម្មារម្មណ៍នោះ ។

ឥន្ទំ តុច្ចុតិ តិក្ខុវេ ទុក្ខនិរោធា អរិយសច្ចំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះគឺថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “ទុក្ខនិរោធហរិយសច្ចៈ” ។

“និរោធសច្ចំ និដ្ឋិតំ”

(លីរោធសច្ចៈ ចប់)

បង្កសច្ច

កតមណ្ឌ ភិក្ខុវេ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា អរិយសច្ចៈ” ?

អយមេវ អរិយោ អន្ធនិកោ បក្កោ ២

នេះឯងគឺ តួអរិយមគ្គដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ។

សេយ្យច្រំទំ ? សម្មាទិដ្ឋិ សម្មាសន្តប្បោ សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តោ

សម្មាអាជីវោ សម្មាវាយាមោ សម្មាសតិ សម្មាសមាធិ ២

អរិយមគ្គ នេះដូចម្តេច ?

ប្រាជ្ញាយល់ឃើញដោយប្រពៃ ១

សេចក្តីត្រិះរិះ ដោយប្រពៃ ១

ពោលពាក្យសំដី ដោយប្រពៃ ១

ការងារប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ ១

កិរិយាចិញ្ចឹមជីវិតដោយប្រពៃ ១

សេចក្តីព្យាយាមដោយប្រពៃ ១

សេចក្តីរព្យកឃើញដោយប្រពៃ ១

សេចក្តីសម្រឹង(តម្កល់)ចិត្តដោយប្រពៃ ១ ។

កតមា ច ភិក្ខុវេ សម្មាទិដ្ឋិ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “ប្រាជ្ញាយល់ឃើញដោយ ប្រពៃ” ?

យំ ខោ ភិក្ខុវេ ទុក្ខេ ព្យាណំ ទុក្ខសមុទយេ ព្យាណំ ទុក្ខនិរោធព ព្យាណំ ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ព្យាណំ អយំ តុច្ចតិ ភិក្ខុវេ

សម្មាទិដ្ឋិ ២

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រាជ្ញាដឹងច្បាស់ក្នុងកងទុក្ខណាប្រាជ្ញាដឹង
ច្បាស់ក្នុងធម៌ ជាដែនកើតនៃទុក្ខឯណា ប្រាជ្ញាដឹងច្បាស់ក្នុងធម៌ជាទីរលត់
ទៅនៃទុក្ខឯណា ប្រាជ្ញាដឹងច្បាស់ក្នុងដំណើរដែលទៅកាន់ធម៌ជាទីរលត់
ទៅនៃទុក្ខឯណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា
“ប្រាជ្ញាយល់ឃើញដោយប្រពៃ” ។

កតមា ច និក្ខេវេ សម្មាសន្តប្បោ ?

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “សេចក្តីត្រិះរិះដោយប្រពៃ”?
នេក្ខម្មសន្តប្បោ អព្យាធានសន្តប្បោ អវិហីសាសន្តប្បោ អយំ

តុច្ឆុតិ និក្ខេវេ សម្មាសន្តប្បោ ២

សេចក្តីត្រិះរិះ ដើម្បីចេញចាកកាម ១

សេចក្តីត្រិះរិះ ដើម្បីមិនព្យាបាទ ១

សេចក្តីត្រិះរិះ ដើម្បីមិនបៀតបៀន ១

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយនេះ តថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា

“សេចក្តីត្រិះរិះដោយប្រពៃ” ។

កតមា ច និក្ខេវេ សម្មាវាចា ?

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “ពេលពាក្យសំដីដោយ
ប្រពៃ” ?

**មុសាវាទា វេរមណី មិសុណាយ វាចាយ វេរមណី ឆុរសាយ
វាចាយ វេរមណី សម្មប្បវាទា វេរមណី អយំ តុច្ឆុតិ និក្ខេវេ
សម្មាវាចា ២**

ចេតនារៀរចាកពេលនូវពាក្យមិនពិត ១

ចេតនារៀរចាកសំដីញុះញង់សិកសៀត ១

ចេតនារៀរចាកសំដីត្រគោះខ្លីខ្លា ១

ចេតនារៀរចាកសំដីរោយរាយឥតប្រយោជន៍ ១

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “ពោលពាក្យសំដីដោយប្រពៃ” ។

កតមោ ច និក្ខេវេ សម្មាភម្មន្តោ ?

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “ការងារប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ” ?

**ធាណាតិធាតា វេរមណី អនិទ្ធានានា វេរមណី កាមេសុ
មិច្ឆាចារា វេរមណី អយំ តុច្ចតិ និក្ខេវេ សម្មាភម្មន្តោ ២**

ចេតនារៀរចាកកិរិយាញ៉ាំងសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះឆាប់ ១

ចេតនារៀរចាកកិរិយាកាន់យកនូវទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ១

ចេតនារៀរចាកកិរិយាប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ១

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “ការងារប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ” ។

កតមោ ច និក្ខេវេ សម្មាអាជីវោ ?

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “កិរិយាចិញ្ចឹមជីវិតដោយប្រពៃ” ?

**ឥធិ និក្ខេវេ អរិយសាវកោ មិច្ឆាអាជីវំ បហាយ សម្មាអាជីវេន
ជីវិតំ កម្មេតិ អយំ តុច្ចតិ និក្ខេវេ សម្មាអាជីវោ ២**

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ លះបង់នូវកិរិយាចិញ្ចឹមជីវិតខុសហើយសម្រេចនូវការចិញ្ចឹមជីវិតដោយព្យាយាមជាគ្រឿងរស់នៅដោយប្រពៃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយនេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “កិរិយាចិញ្ចឹមជីវិតដោយប្រពៃ” ។

កតមោ ច តិក្ខុវេ សម្មាវាយាមោ ?

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “សេចក្តីព្យាយាមដោយប្រពៃ” ?

ឥធ តិក្ខុវេ តិក្ខុ អនុប្បន្នានំ ធាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាធាយ វន្តំ ជនេតិ វាយមតិ វិវិយំ អារតតិ ចិត្តំ បក្កន្តាតិ បទហតិ ។ ឧប្បន្នានំ ធាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ វន្តំ ជនេតិ វាយមតិ វិវិយំ អារតតិ ចិត្តំ បក្កន្តាតិ បទហតិ ។ អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាធាយ វន្តំ ជនេតិ វាយមតិ វិវិយំ អារតតិ ចិត្តំ បក្កន្តាតិ បទហតិ ។ ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ វិភិយា អសម្មោសាយ តិយេ្យាភាវាយ វេបុណ្ណាយ ភាវនាយ ធារិប្បិយា វន្តំ ជនេតិ វាយមតិ វិវិយំ អារតតិ ចិត្តំ បក្កន្តាតិ បទហតិ ។ អយំ តុច្ចុតិ តិក្ខុវេ សម្មាវាយាមោ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែងប្រារព្ធនូវព្យាយាមផ្តងចិត្តទុកតាំងព្យាយាមមាំដើម្បីញ៉ាំងធម៌ទាំងឡាយជាអកុសលដ៏លាមក ដែលមិនទាន់កើតឡើង កុំឲ្យកើតឡើងបាន។ ញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែងប្រារព្ធនូវព្យាយាមផ្តងចិត្តទុកតាំងព្យាយាមមាំ ដើម្បីលះបង់នូវធម៌ទាំងឡាយជាអកុសលដ៏លាមកដែលកើតឡើងហើយ។ ញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែងប្រារព្ធនូវព្យាយាមផ្តងចិត្តទុកតាំងព្យាយាមមាំ ដើម្បីញ៉ាំងធម៌ទាំងឡាយជាកុសលដែលមិនទាន់កើតឲ្យកើតឡើង ។ ញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើតប្រឹងប្រែងប្រារព្ធនូវព្យាយាម ផ្តងចិត្តទុកតាំងព្យាយាមមាំដើម្បីញ៉ាំងធម៌ទាំងឡាយជាកុសល ដែលកើតឡើងហើយឲ្យបានស្ថិតស្ថេរកុំឲ្យភ្លេចភ្លាំងទៅវិញ ឲ្យបានចម្រើនធំទូលាយពេញបរិបូណ៌ក្រៃលែងឡើង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយនេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះ

ថា “សេចក្តីព្យាយាមដោយប្រពៃ” ។

កតមា ច និក្ខុវេ សម្មាសតិ ?

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “សេចក្តីរព្យកឃើញដោយប្រពៃ” ?

ឥធិ និក្ខុវេ និក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតមី សម្មាសនោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អតិជ្ឈានោមនស្សំ ២ វេទនានុវេ វេទនានុបស្សី វិហរតិ អាតមី សម្មាសនោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អតិជ្ឈានោមនស្សំ ២ ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ អាតមី សម្មាសនោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អតិជ្ឈានោមនស្សំ ២ អយំ ចុច្ចតិ និក្ខុវេ សម្មាសតិ ២

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្តៅនូវកិលេស ប្រកបដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វមានស្មារតីជាគ្រឿងកំណត់បណ្តេញបង់នូវ អភិជ្ឈា និងទោមនស្សក្នុងលោក ។ ពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវវេទនាក្នុងវេទនា ទាំងឡាយមានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្តៅនូវកិលេស ប្រកបដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វ មានស្មារតីជាគ្រឿងកំណត់បណ្តេញបង់នូវ អភិជ្ឈា និងទោមនស្សក្នុងលោក ។ ពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវចិត្តក្នុងចិត្តមានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្តៅនូវកិលេស ប្រកបដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វមានស្មារតីជាគ្រឿងកំណត់បណ្តេញបង់នូវអភិជ្ឈា និងទោមនស្សក្នុងលោក។ ពិចារណាឃើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្តៅនូវកិលេស ប្រកបដោយប្រាជ្ញាដឹងសព្វ មានស្មារតីជាគ្រឿងកំណត់បណ្តេញបង់នូវ អភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយនេះ តថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “សេចក្តីរព្យកឃើញដោយប្រពៃ” ។

កតមោ ច ភិក្ខុវេ សម្មាសមាធិ ?

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចម្តេចហៅថា “សេចក្តីសម្រឹងចិត្តដោយប្រពៃ” ?

ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេថ កាមេហិ វិវិច្ឆ អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកថំ បីតិសុខំ បម៌មំ លាណំ ឧបសម្បជ្ញ វិហារតិ ។ វិតក្កវិចារណំ តុបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសានណំ ចេតសោ ឯកោទិតាវ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ នុតិយំ លាណំ ឧបសម្បជ្ញ វិហារតិ ។ បីតិយា ច វិវាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហារតិ សតោ ច សម្បជ្ញានោ សុខញ្ញ កាយេន បដិសំវេទេតិ យន្តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារីតិ តតិយំ លាណំ ឧបសម្បជ្ញ វិហារតិ ។ សុខស្ស ច បហានា នុក្ខស្ស ច បហានា បុព្វេថ សោមនស្សនោមនស្សានំ អត្តទ្ធា អនុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិធាវិសុទ្ធិ ចតុត្តំ លាណំ ឧបសម្បជ្ញ វិហារតិ ។ អយំ តុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ សម្មាសមាធិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ហើយចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ហើយចាកធម៌ទាំងឡាយជាអកុសលចូលដល់នូវបឋមជ្ឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ មានបីតិ និងសុខៈ ដែលកើតអំពីវិវេក ។ រម្ងាប់បង់នូវវិតក្កៈ និងវិចារៈទាំងឡាយហើយចូលដល់នូវទុតិយជ្ឈាន ដែលមានសទ្ធាដ៏ថ្លាផ្សរផង តាំងនៅព្វដ៏ខាងក្នុងជាគ្រឿងញាំងសមាធិចិត្តយ៉ាងឯកឲ្យចម្រើនឡើង មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ មានតែបីតិ និងសុខៈដែលកើតអំពីសមាធិ។ ជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ខ្លើមរអើមចាកបីតិ(ទាំងស្រាប់ចាកវិតក្កៈ និវិចារៈ) ផង មានស្មារតីមានប្រាជ្ញាដឹងសព្វផង សោយនូវសេចក្តីសុខដោយកាយផង ព្រះអរិយបុគ្គលដែលបាននូវតតិយជ្ឈានឯណា “ថាជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ មាន

ស្មារតី មានប្រក្រតីនៅជាសុខ” ក៏ចូលដល់នូវតតិយជ្ឈាននោះ ។ ចូលដល់នូវចតុត្ថជ្ឈាន មានស្មារតីដ៏ស្អាតដែលកើតអំពី ឧបេក្ខា ឥតទុក្ខឥតសុខ ព្រោះលះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផងព្រោះអស្តង្គតរលត់ទៅនៃសោមនស្ស និងទោមនស្សទាំងឡាយអំពីមុនផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយនេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “សេចក្តីសម្រឹងចិត្តដោយប្រពៃ” ។

ឥទំ តុច្ចតិ តិក្ខុវេ នុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា អរិយសច្ចំ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតចាត់ឲ្យឈ្មោះថា “ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា អរិយសច្ចៈ” ។

“មគ្គសច្ចំ និដ្ឋិតំ”

(មគ្គសច្ចៈ ចប់)

ឥត អដ្ឋក្តំ វា ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្ថី វិហារតិ ពហិទ្ឋា វា ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្ថី វិហារតិ អដ្ឋក្តពហិទ្ឋា វា ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្ថី វិហារតិ សមុទយធម្មានុបសវ្ថី វា ធម្មេសុ វិហារតិ វយធម្មានុបសវ្ថី វា ធម្មេសុ វិហារតិ សមុទយវយធម្មានុបសវ្ថី វា ធម្មេសុ វិហារតិ ២ អត្ថិ ធម្មាតិ វា បនស្ស សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវទេវ ព្យាណមគ្គាយ បតិស្សតិមគ្គាយ អនិស្សិតោ ច វិហារតិ ន ច កិញ្ចិ លោកេ ខ្នាទិយតិ ២

ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង (របស់ខ្លួន) ដូច្នោះផងពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រៅ (របស់អ្នកដទៃ) ផងពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំង

ឡាយ ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅផង ពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌
ដែលប្រជុំកើតឡើងក្នុងធម៌ទាំងឡាយផង ពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌
ដែលសូន្យទៅក្នុងធម៌ទាំងឡាយផង ពិចារណាយើញរឿយៗ នូវធម៌ដែល
ប្រជុំកើតឡើងទាំងធម៌ដែលសូន្យទៅក្នុងធម៌ទាំងឡាយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត
ស្មារតីរបស់ភិក្ខុនោះក៏ផ្ទុះឡើងចំពោះថា “គ្រាន់តែជាធម៌ទាំងឡាយ
(មិនមែនសត្វ មិនមែនបុគ្គល មិនមែនស្រ្តី និងបុរសជាដើម) ល្មមតែ
កំណត់ដើម្បីឲ្យចម្រើនប្រាជ្ញា ដើម្បីឲ្យចម្រើនស្មារតីប៉ុណ្ណោះផង” ។ មាន
ចិត្តមិនអាស្រ័យនូវដោយតណ្ហានិងទិដ្ឋិផងមិនប្រកៀកប្រកាន់អ្វី តិចតួច
ក្នុងលោកផង។

**ឯវម្បិ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបសវ្ថិ វិហារតិ ចតុសុ
អរិយសច្ចេសុ ២**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯងហៅថា ភិក្ខុពិចារណាយើញ
រឿយៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គឺ អរិយសច្ចៈ ៤ ។

“សច្ចបត្ថំ និដ្ឋិតំ”

(ព្យកសច្ចៈ ចប់)

“ធម្មានុបសវ្ថនាសតិបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ”

((ធម្មានុបសវ្ថនាសតិបដ្ឋាន ចប់))

សតិបដ្ឋានតាវណានិសង្ស

**យោ ហិ កោចិ និក្ខុតេ ឥមេ ចក្ការោ សតិបដ្ឋានេ ឯវំ តាវេយ្យ សត្ត
វស្សានិ តស្ស ទ្ធិន្នំ ដលានំ អញ្ញាតំ ដលំ បាជិកច្នំ និដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា
សតិ វា ខ្នាទិសេសេ អនាគមិតា ៥**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយបើបុគ្គលណាមួយ (ទោះភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី ឧបាសកក្តី ឧបាសិកាក្តី) គប្បីចម្រើននូវសតិបដ្ឋានទាំងឡាយ ៤ នេះតាមលំដាប់នៃវិធីចម្រើនដែលតថាគតបានពោលមក ហើយយ៉ាងនេះអស់ឆ្នាំទាំងឡាយ ៧ បណ្តាផលទាំងឡាយពីផលណាមួយ គង់នឹងបានសម្រេចនូវភាពជាព្រះអរហន្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្នទាន់ភ្នែកពុំនោះសោតបើមានឧបាទានក្នុងសេសសល់នៅក៏គង់នឹងបានសម្រេច នូវភាពជាព្រះអនាគមិបុគ្គល មិនខានឡើយ ។

**តិដ្ឋន្តុ និក្ខុតេ សត្ត វស្សានិ ៥ យោ ហិ កោចិ និក្ខុតេ ឥមេ
ចក្ការោ សតិបដ្ឋានេ វ ឯវំ តាវេយ្យ វ វស្សានិ ៥ បញ្ច វស្សានិ ៥
ចក្ការិ វស្សានិ ៥ តីណិ វស្សានិ ៥ ទ្វេ វស្សានិ ៥ ឯកំ វស្សំ ៥ តស្ស
ទ្ធិន្នំ ដលានំ អញ្ញាតំ ដលំ បាជិកច្នំ និដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ខ្នាទិ-
សេសេ អនាគមិតា ៥**

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុំថាដល់ទៅអស់ឆ្នាំទាំងឡាយ ៧ ឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបុគ្គលណាមួយ (ទោះភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី ឧបាសកក្តី ឧបាសិកាក្តី) គប្បីចម្រើននូវសតិបដ្ឋានទាំងឡាយ ៤ នេះតាមលំដាប់នៃវិធីចម្រើនដែលតថាគតបានពោលមកហើយយ៉ាងនេះ អស់ឆ្នាំទាំងឡាយ ៦ ។ អស់ឆ្នាំទាំងឡាយ ៥ ។ អស់ឆ្នាំទាំងឡាយ ៤ ។ អស់ឆ្នាំទាំងឡាយ ៣ ។ អស់ឆ្នាំទាំងឡាយ ២ ។ អស់ឆ្នាំទាំងឡាយ ១ ។ បណ្តាផលទាំង

ឡាយពីរ ផលណាមួយ គង់នឹងបានសម្រេចដល់បុគ្គលនោះ តាមប្រាថ្នា ដោយពិត គឺនឹងបានសម្រេចនូវភាពជាព្រះអរហន្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្នទាន់ភ្នែក ពុំនោះសោត បើមានឧបាទានកូន្ណសេសសល់នៅ ក៏គង់នឹងបានសម្រេច នូវភាពជាព្រះអនាគាមិបុគ្គល មិនខានឡើយ ។

តិដ្ឋតុ និក្ខេវេ ឯកំ វសន្ធិ ២ យោ ហិ កោចិ និក្ខេវេ ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ឯវំ តាវេយ្យ សត្ត មាសានិ តស្ស ទ្ធិនំ ផលានំ អញ្ញាតរំ ផលំ ធាជិកចំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ខុធាទិសេសេ អនាគាមិកា ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុំថាដល់ទៅអស់ឆ្នាំ ១ ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើបុគ្គលណាមួយ (ទោះភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី ឧបាសិកា ឧបាសិកា) គប្បីចម្រើននូវសតិបដ្ឋានទាំងឡាយ ៤ នេះតាមលំដាប់នៃវិធីចម្រើន ដែលតថាគត បានពោលមកហើយយ៉ាងនេះ អស់ខែទាំងឡាយ ៧ បណ្តាផលទាំងឡាយ ពីរ ផលណាមួយ គង់នឹងបានសម្រេចដល់បុគ្គល នោះតាមប្រាថ្នាដោយពិតគឺនឹងបានសម្រេច នូវភាពជាព្រះអរហន្តក្នុង បច្ចុប្បន្នទាន់ភ្នែក ពុំនោះសោតបើមានឧបាទានកូន្ណសេសសល់នៅក៏គង់ នឹងបានសម្រេចនូវភាពជាព្រះអនាគាមិបុគ្គលមិនខានឡើយ ។

តិដ្ឋន្តុ និក្ខេវេ សត្ត មាសានិ ២ យោ ហិ កោចិ និក្ខេវេ ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ឯវំ តាវេយ្យ វេ មាសានិ ២ បព្វា មាសានិ ២ ចត្តារិ មាសានិ ២ តីណិ មាសានិ ២ ទ្វេ មាសានិ ២ ឯកំ មាសំ ២ អដ្ឋមាសំ ២ តស្ស ទ្ធិនំ ផលានំ អញ្ញាតរំ ផលំ ធាជិកចំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ខុធាទិសេសេ អនាគាមិកា ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុំថាដល់ទៅអស់ខែទាំងឡាយ ៧ ឡើយ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ បើបុគ្គលណាមួយ (ទោះភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី ឧបាសិកា ឧបាសិកា) គប្បីចម្រើននូវសតិបដ្ឋានទាំងឡាយ ៤ នេះតាមលំដាប់នៃ

វិធីចម្រើនដែលតថាគតបានពោលមកហើយយ៉ាងនេះ អស់ខែទាំងឡាយ ៦ ។ អស់ខែទាំងឡាយ ៥។ អស់ខែទាំងឡាយ ៤។ អស់ខែទាំងឡាយ ៣។ អស់ខែទាំងឡាយ ២។ អស់ខែ ១។ អស់កន្លះនៃខែ។ បណ្តាលផល ទាំងឡាយ ២ ផលណាមួយ គង់នឹងបានសម្រេចដល់បុគ្គលនោះតាម ប្រាថ្នាដោយពិតគឺនឹងបានសម្រេចនូវភាពជាព្រះអរហន្តក្នុង បច្ចុប្បន្នទាន់ ភ្នែកពុំនោះសោត បើមានឧបាទានកូន្នសេសសល់នៅក៏គង់នៅបាន សម្រេចនូវភាពជាព្រះអនាគាមិបុគ្គល មិនខានឡើយ ។

តិដ្ឋតុ តិក្ខុវេ អឌ្ឍមាសោ ២ យោ ហិ កោចិ តិក្ខុវេ ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ឯវំ តាវេយ្យ សត្តាហំ តស្ស ទ្ធិនំ ផលានំ អញ្ញាតវំ ផលំ ធានិកទំ ទិដ្ឋេត ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតា ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុំថាដល់ទៅអស់កន្លះនៃខែឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើបុគ្គលណាមួយ (ទោះភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី ឧបាសកក្តី ឧបាសិកា ក្តី) គប្បីចម្រើននូវ សតិបដ្ឋានទាំងឡាយ ៤ នេះតាមលំដាប់នៃវិធីចម្រើន ដែលតថាគតបានពោលមក ហើយយ៉ាងនេះអស់ថ្ងៃ ៧ បណ្តាលផល ទាំងឡាយពីរផលណាមួយ គង់នឹងបានសម្រេចដល់បុគ្គលនោះ តាម ប្រាថ្នាដោយពិត គឺនឹងបានសម្រេចនូវភាពជាព្រះអរហន្តក្នុងបច្ចុប្បន្នទាន់ ភ្នែក ពុំនោះសោត បើមានឧបាទានកូន្នសេសសល់សល់នៅ ក៏គង់នឹង បានសម្រេចនូវភាពជាព្រះអនាគាមិបុគ្គលមិនខានឡើយ ។

ឯកាយនោ អយំ តិក្ខុវេ មគ្គោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេ- វានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខនោមនស្សានំ អត្ថទ្ធិមាយ ញាយស្ស អវិគមាយ និព្វានស្ស សច្ចិកិរិយាយ យទិទំ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានតិ ២

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផ្លូវគឺសតិបដ្ឋានទាំងឡាយ ៤ នេះជាផ្លូវមូល តែមួយ (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសេចក្តីស្អាតវិសេសដល់សត្វទាំងឡាយ ដើម្បី កន្លងបង់នូវសោក និងខ្សឹកខ្សួល រំជួលចិត្តទាំងឡាយ ដើម្បីអស្តង្គតរលត់

ទៅនៃទុក្ខ និងទោមនស្សទាំងឡាយ ដើម្បីដល់នូវអរិយមគ្គ ជាធម៌ស្រោចស្រង់សត្វ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ។

ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តន្តិ ២

ពាក្យឯណាដែលតថាគតបានពោលហើយថា “សាសនារបស់តថាគត ជាគុណសម្រាប់ស្រោចស្រង់សត្វ” ដូច្នេះពាក្យនោះតថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យនូវផ្លូវដ៏ប្រសើរគឺសតិបដ្ឋានទាំង ៤ នេះ ។

ឥនមរោច ភគវា ២ អត្តមនា តេ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អតិនន្តន្តិ ២

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងនូវសតិបដ្ឋានសូត្រនេះចប់ហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏មានចិត្តត្រេកអរចំពោះភាសិតនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ទាំងអស់អង្គ) ។

“សតិបដ្ឋានសុត្តំ និដ្ឋិតំ ទសមំ”

((សតិបដ្ឋានសូត្រទី ១០ ចប់))

នៅទីបំផុតនៃសតិបដ្ឋានសុត្តទេសនានេះ ភិក្ខុបានលុះព្រះអរហត្តចំនួន បីម៉ឺនព្រះអង្គ

សូមអនុមោទនា !!!

ចប់